

ΑΡΙΣΤΕΡΗ ΚΙΝΗΣΗ – ΑΡΙΣΤΕΡΕΣ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΕΙΣ

**ΙΔΡΥΤΙΚΗ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ
ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑΣ**

(12-13 ΙΟΥΛΗ 2003)

Η Ιδρυτική συνδιάσκεψη της νέας συλλογικότητας που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα στις 12-13 Ιούλη 2003:

- 1. Συζήτησε και ψήφισε την πολιτική απόφαση και το καταστατικό αρχών λειτουργίας**
- 2. Αποφάσισε ότι η νέα συλλογικότητα ιδρύεται και λειτουργεί με ενιαία όργανα και πυρήνες στη βάση του καταστατικού που ψηφίστηκε**
- 3. Αποφάσισε η δεύτερη Συνδιάσκεψη να γίνει το Δεκέμβρη του 2003 και σε αυτήν:
 - α. Να ψηφιστούν οι θέσεις της νέας συλλογικότητας**
 - β. Να αποφασιστεί το όνομα της νέας συλλογικότητας**
 - γ. Να εκτιμηθούν τα συγκεκριμένα βήματα με τα οποία θα προωθηθεί η πολιτική κατεύθυνση που αποφασίστηκε****
- 4. Αποφάσισε ότι το προσωρινό όνομα της νέας συλλογικότητας, μέχρι την οριστική απόφαση στη συνδιάσκεψη του Δεκέμβρη, είναι «Αριστερή Κίνηση – Αριστερές Συσπειρώσεις»**
- 5. Εξέλεξε το μέρος εκείνου του κεντρικού συντονιστικού που σύμφωνα με το καταστατικό εκλέγεται από κεντρική εκλογή στη συνδιάσκεψη**

ΑΡΙΣΤΕΡΗ ΚΙΝΗΣΗ - ΑΡΙΣΤΕΡΕΣ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΕΙΣ

**ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΙΔΡΥΤΙΚΗΣ
ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗΣ
ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑΣ**

ΑΘΗΝΑ 13 ΙΟΥΛΗ 2003

1. Ζούμε σε μέρες που σφραγίζονται από τον πόλεμο και την αυταρχική στροφή των ιμπεριαλιστικών σχηματισμών, τις αντιφάσεις μεταξύ των ιμπεριαλιστικών σχηματισμών και την επίμονη προσπάθεια των ΗΠΑ να επιβεβαιώσουν την ηγεμονία τους στην ιμπεριαλιστική αλυσίδα.

2. Βασικοί πυλώνες της ηγεμονικής ιμπεριαλιστικής στρατηγικής σήμερα είναι:

α. Η επιτάχυνση των αναδιαρθρώσεων στην παραγωγή (αλλά και τους μηχανισμούς αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης) με στόχο πραγματικές τομές στην παραγωγικότητα της εργασίας του συλλογικού εργαζόμενου, αλλά και την αποδοτική χρήση του επενδυμένου κεφαλαίου, ώστε να αντιμετωπιστούν επαρκώς οι τάσεις υπερσυσσώρευσης που ελλοχεύουν ακόμη. Η έννοια της καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης εκτιμούμε ότι περιγράφει με τον καλύτερο τρόπο τη σημερινή φάση της ανάπτυξης του καπιταλισμού: αποτυπώνει ακριβώς όλη την διαδικασία των αστικών απαντήσεων στην μεγάλη κρίση υπερσυσσώρευσης της δεκαετίας του 1970 και αφορά μια σειρά μεταλλάξεις σε κάθε επίπεδο, τόσο στην παραγωγή, όσο και στην κρατική διαχείριση και τους όρους ιδεολογικής νομιμοποίησης. Τη θεωρούμε δε επαρκέστερη περιγραφή από το νεοφιλελευθερισμό στο βαθμό που αυτός είναι μία μόνο από τις πιθανές εκδοχές διαχείρισης, όχι όμως η μόνη.

β. Η προσπάθεια να μεταφερθούν οι κρίσιμοι τομείς της καπιταλιστικής στρατηγικής των υποδομών και των αναδιαρθρώσεων, από το κράτος στην αγορά (μεταφορές, τηλεπικοινωνίες, έρευνα & νέες τεχνολογίες, ενέργεια, πληροφόρηση & ΜΜΕ, τομέας κοινωνικών ερευνών και σχεδιασμού, ασφάλιση & υγεία, εκπαίδευση & κατάρτιση κ.λ.π.)

γ. Η ένταση της διεθνοποίησης του κεφαλαίου με την μορφή της τάσης για απελευθέρωση όλων των αγορών και όλων των κινήσεων κεφαλαίου (τόσο του παραγωγικού όσο και του κεφαλαίου χρήματος) και η συνακόλουθη πίεση για άρση όλων των προστατευτικών μηχανισμών, που όχι μόνο προστάτευαν τα εγχώρια κεφάλαια αλλά και επέτρεπαν τη σύναψη κοινωνικών συμμαχιών με λαϊκά και μικροαστικά στρώματα. Η κίνηση αυτή, που αποτυπώνεται στη λειτουργία μηχανισμών όπως ο ΠΟΕ και φτάνει στην κορύφωσή της με ιμπεριαλιστικές ολοκληρώσεις όπως η Ε.Ε., αποτελεί σήμερα έναν από τους πιο βασικούς μοχλούς θωράκισης και επίταξης των αναδιαρθρωτικών διαδικασιών.

δ. Η προσπάθεια ανάπτυξης και γενίκευσης καπιταλιστικών σχέσεων και κατοχύρωσης κρίσιμων γεωπολιτικών στόχων (ενέργεια, στρατηγικές ισορροπίες, εμπορικά-κεφαλαιακά δίκτυα κ.λ.π.) σε ολόκληρη την περιοχή του τρίτου κόσμου και του αραβικού κόσμου, αλλά και η προσπάθεια εξασφάλισης της ομαλής ένταξης στην ιμπεριαλιστική αλυσίδα κρίσιμων σχηματισμών (π.χ. των πρώην κρατικοκαπιταλιστικών σχηματισμών).

3. Η στρατηγική αυτή ούτε εύκολη είναι για το κεφαλαίο ούτε κατοχυρωμένα είναι τα αποτελέσματά της. Εάν δεν αντιλαμβανόμαστε τον καθοριστικό και πολύμορφο χαρακτήρα της ταξικής πάλης, τότε δεν μπορούμε να αντιληφθούμε τα διαρκώς απρόβλεπτα και πρωτότυπα αποτελέσματά της και κινδυνεύουμε να περάσουμε από την αναθεώρηση μιας ιστορικής τελεολογίας για την έτσι κι αλλιώς βέβαιη επικράτηση του κομμουνισμού σε μια αντίθετη ιστορική τελεολογία της έτσι κι αλλιώς βέβαιης και παντοτινής επικράτησης του καπιταλισμού

Οι υφεσιακές τάσεις που παρουσιάζονται έχουν μια έντονη διαφορά χαρακτήρα από την εν γένει κυκλική διακύμανση της κερδοφορίας του διεθνοποιημένου χρηματιστηριακού κεφαλαίου στο βαθμό που έχουμε την σταδιακή αλλά σταθερή πτώση των χρηματιστηριακών δεικτών στο εσωτερικό των μητροπολιτικών καπιταλιστικών κέντρων, όχι ως αποτέλεσμα της πίεσης κερδοσκοπικών «ταχυκίνητων» κεφαλαίων, αλλά ως αποτέλεσμα συνεχούς διόρθωσης της προσδοκίας κερδών των παραγωγικών επενδύσεων.

Η χρηματιστηριακή ύφεση συνδυάζεται με ένα μεγάλο κύμα απολύσεων, πάγωμα μεγάλων επενδυτικών σχεδίων, έντονες πιέσεις για μείωση ή και πάγωμα των ρυθμών ανάπτυξης, αύξηση των δημοσίων ελλειμμάτων με την ταυτόχρονη ανάγκη ακόμα πιο έντονης κρατικής στήριξης των καπιταλιστικών επενδύσεων και αναδιαρθρώσεων. Είναι προφανές πως μια τέτοια εξέλιξη επιβεβαιώνει το γεγονός πως η ελαστικοποίηση της εργασίας, η μείωση των λαϊκών εισοδημάτων, η αύξηση της παραγωγικότητας της

εργασίας και η ακόμα μεγαλύτερη παραγωγικοποίηση της υποψήφιας εργατικής δύναμης προσκρούουν σε ένα υπαρκτό κοινωνικό όριο εργατικής και νεολαιίστικης αντίστασης και διεκδικητισμού.

Σε αυτή τη συγκυρία της ανάδειξης έντονων στοιχείων οικονομικής ύφεσης (που δεν συνεπάγονται όμως και μια συνολική κρίση υπερσυσσώρευσης) διαμορφώνεται ένα ερώτημα για τις δυνάμεις του κεφαλαίου: Θα υποχωρήσουν κάπως τα νεοφιλελεύθερα δόγματα του μηδενικού δημοσίου ελλείμματος και θα επιλεγεί μια πιο έντονη κρατική υποστήριξη των επενδύσεων και της κατανάλωσης, ή θα επιχειρήσουν μια βίαιη αξιοποίηση των υφεσιακών φαινομένων για μια ακόμη πιο βίαιη επίθεση στα εργατικά στρώματα, ακόμη και αν αυτό συνεπάγεται όχι μόνο τον κίνδυνο κοινωνικών εκρήξεων αλλά και την απειλή αποπτώχευσης εκείνων των κομματιών της εργατικής δύναμης που λόγω δεξιοτήτων είναι κρίσιμα για την αναδιαρθρωτική διαδικασία. Σε κάθε περίπτωση δεν μπορούμε να αντιμετωπίσουμε το ερώτημα αυτό ούτε με την λογική ενός αντίπαλου που μπορεί να υλοποιεί ανενόχλητος την βούληση του, ούτε όμως και υπό το πρίσμα κάποιας ιστορικής τελεολογίας που οδηγεί ντε φάκτο σε ένα και μόνο αποτέλεσμα. Θεωρούμε ότι είναι η ταξική πάλη που θα σφραγίσει την όποια εξέλιξη.

4. Σε αυτό το φόντο πρέπει να δούμε τον πόλεμο και την κατοχή στο Ιράκ. Αντίθετα με την ουτοπική περιγραφή της λεγόμενης «παγκοσμιοποίησης» από τους απολογητές της, σε μεγάλο βαθμό αυτό που παρακολουθούμε είναι μια ‘κλασική’ ιμπεριαλιστική επεμβατική πολιτική, παράλληλα με το ξεδίπλωμα των ενδοϊμπεριαλιστικών ανταγωνισμών σε μια προσπάθεια των ΗΠΑ να επιβεβαιώσουν την ηγεμονική θέση τους στην ιμπεριαλιστική αλυσίδα, όχι τόσο ως ατμομηχανής οικονομικής ανάπτυξης και οικονομικής φιλελευθεροποίησης, αλλά ως της μόνης δύναμης που μπορεί πολιτικά και στρατιωτικά να έχει την ηγεμονική θέση. Η προσπάθεια των ΗΠΑ δεν είναι επίδειξη μονομερούς αυταρχισμού, αλλά απόπειρα ηγεμονικής πολιτικής με την έννοια της εξαγωγής ενός πολιτικού και ιδεολογικού προτύπου σε όλους τους σχηματισμούς της ιμπεριαλιστικής αλυσίδας: αυταρχική σκλήρυνση, επιθετικότητα, αμείλικτη στάση απέναντι στους εσωτερικούς και εξωτερικούς ταραξίες.

Και αυτό γιατί ο συνδυασμός ανάμεσα στις υφεσιακές τάσεις και την εμφάνιση στοιχείων εργατικού διεκδικητισμού, λαϊκού και νεολαιίστικου ριζοσπαστισμού, οδηγεί ντε φάκτο σε μια απαίτηση αναπροσαρμογής της αστικής στρατηγικής. Διαμορφώνεται ένα συνολικό νεοσυντηρητικό πρόταγμα με μια διπλή κίνηση: αξιοποίηση της ύφεσης ως μηχανισμού οικονομικής πειθάρχησης των εργαζόμενων και ταυτόχρονα ακόμη μεγαλύτερη πολιτική και ιδεολογική θωράκιση της αναδιαρθρωτικής πολιτικής μέσα από μια εντονότερη λογική άμεσης και προληπτικής πειθάρχησης.

Εκτιμούμε έτσι ότι με αφετηρία την 11 Σεπτέμβρη υπάρχουν ευρύτερες μεταλλάξεις της ιμπεριαλιστικής στρατηγικής:

- Για πρώτη φορά σε τέτοια κλίμακα η αναφορά σε προληπτικές επιθέσεις προστίθεται στις «παραδοσιακές» έννοιες της αποτροπής και του περιορισμού των απειλών. Διατυπώνεται ένα σχήμα περιορισμένης εθνικής κυριαρχίας, η οποία ορίζεται ως εξαρτώμενη από την εκπλήρωση συγκεκριμένων προδιαγραφών.
- Η αμερικανική ηγεμονία αναδεικνύεται σε αυτοτελή παράγοντα διαμόρφωσης του διεθνούς τοπίου και προβάλλεται η αποστολή των ΗΠΑ ως της μόνης δύναμης που μπορεί να εγγυηθεί το μακροπρόθεσμο συμφέρον ολόκληρου του καπιταλιστικού κόσμου και να αναλάβει τα αντίστοιχα πολιτικά, στρατιωτικά και αστυνομικά καθήκοντα.
- Μετατόπιση του πεδίου απόσπασης συναίνεσης και νομιμοποίησης: Υποχωρούν οι αναφορές στον ανθρωπιστικό πόλεμο και κυριαρχεί το σχήμα του «πολέμου κατά της τρομοκρατίας».
- Επιτάχυνση μιας αυταρχικής στροφής στο εσωτερικό των ΗΠΑ με αναίρεση ακόμη και βασικών ελευθεριών.

Το νέο αυτό αμερικανικό στρατιωτικό και πολιτικό δόγμα οδηγεί σε μια λογική αποσταθεροποίησης περιφερειακών σχηματισμών, έναν εντονότερο παρά ποτέ στρατιωτικό παρεμβατισμό με κριτήριο όχι τη διεθνή συμπεριφορά των κρατών αλλά την εσωτερική τους κοινωνική συγκρότηση και μια τάση στρατιωτικής εξαγωγής «δυτικής δημοκρατίας» και οικονομίας της αγοράς. Η έμφαση στη δυνατότητα των στρατιωτικών επεμβάσεων να «απελευθερώνουν» κράτη και να εγκαθιστούν νέα καθεστώτα, συνεχίζει την τάση συγκρότησης μεταβατικών μορφών «διεθνούς διοίκησης» περιοχών, που είχε καταγραφεί ήδη από την δεκαετία του 1990.

5. Όμως όλο αυτό το πλαίσιο του νέου παρεμβατισμού διαμορφώνει μια άνιση εκδοχή ηγεμονίας υπέρ του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού. Στο βαθμό που δίνει μια τόσο μεγάλη έμφαση στην αμερικανική και όχι απαραίτητα διεθνή δράση, αλλά και ρητά αναφέρεται (και πράττει ανάλογα) στη δυνατότητα μονομερών στρατιωτικών ενεργειών των ΗΠΑ, είναι προφανές ότι αντικειμενικά οξύνει τις ενδοϊμπεριαλιστικές αντιθέσεις.

Η ένταση και καταγραφή ενδοϊμπεριαλιστικών ανταγωνισμών και αποκλίσεων αναιρεί εμπράκτως μεγάλο μέρος της όλης προβληματικής περί παγκοσμιοποίησης. Δεν είναι τυχαίο επίσης ότι μέσα σε όλη τη ρητορεία για τη δυνατότητα, την αναγκαιότητα και τη σημασία της μονομερούς αμερικανικής δράσης υποχωρεί –σχετικά- η έμφαση στην ανάγκη θεσμών μιας φιλελεύθερης παγκόσμιας διακυβέρνησης μέσω διεθνών οργανισμών, στοιχείο που αποτέλεσε βασικό κόμβο της προβληματικής της παγκοσμιοποίησης αλλά και ιδεολογικό πρόταγμα σε όλη τη δεκαετία του 1990.

Μια ερμηνεία που απλώς θα έβλεπε τον πόλεμο στο Ιράκ ως «πόλεμο για το πετρέλαιο», θα παρέβλεπε ότι η επίθεση στο Ιράκ αποτελεί τη συμπίκνωση μιας συνολικής απόπειρας των ΗΠΑ να επιβεβαιώσουν την ηγεμονία τους στην ιμπεριαλιστική αλυσίδα επιλέγοντας ένα στόχο που συμπυκνώνει –για τις ΗΠΑ- μια σειρά από κρίσιμα διακυβεύματα: σταθεροποίηση μιας κρίσιμης περιοχής, κατοχύρωση της δυνατότητας ανατροπής «εχθρικών» καθεστώτων, αναίρεση της όποιας δυνατότητας για αναπαραγωγή «ασύμμετρων απειλών». Και επειδή η ηγεμονία οφείλει να επιβεβαιώνεται όφειλε αυτή η πολεμική επίθεση να γίνει πάση θυσία, έστω και με το τίμημα σε όρους νομιμοποίησης να μην έχει βρεθεί ακόμη ούτε ίχνος από τη βασική δικαιολογία του πολέμου, δηλαδή τα περίφημα «όπλα μαζικής καταστροφής».

Βέβαια ως απόπειρα άρθρωσης μιας ηγεμονικής ιμπεριαλιστικής στρατηγικής έχει μια αντίφαση: Εν μέσω ύφεσης αποπειράται να μετατοπίσει το πεδίο του ιμπεριαλιστικού ανταγωνισμού από το καθοριστικό πεδίο της οικονομίας, της αύξησης της παραγωγικότητας, της επιτάχυνσης της αναδιάρθρωσης και της ανάκαμψης της κερδοφορίας, στο πεδίο του ελέγχου και της πειθάρχησης και του πολιτικοστρατιωτικού παρεμβατισμού. Απειλεί να μην εκπληρώνει μια κρίσιμη πτυχή της ηγεμονικής λειτουργίας εντός της ιμπεριαλιστικής αλυσίδας: την απαίτηση η ηγεμονική δύναμη να προβάλλει όχι μόνο πολιτικοστρατιωτική ισχύ, αλλά και ένα πρότυπο συσσώρευσης και μια δυναμική επίλυσης των προσκομμάτων στην καπιταλιστική κερδοφορία.

6. Αυτό αναδεικνύει την πραγματική αχίλλειο πτέρνα της όλης προσπάθειας: η κατίσχυση στρατιωτικά στους δρόμους της Βαγδάτης δεν εγγυάται απαραίτητα και την πολιτική και ιδεολογική κατίσχυση στους δρόμους των καπιταλιστικών μητροπόλεων. Η επιστροφή εκατομμυρίων ανθρώπων σε δρόμους συλλογικής αγωνιστικής διεκδίκησης δείχνει ότι για άλλη μια φορά τη δυνατότητα της ταξικής πάλης να φέρνει απρόβλεπτα αποτελέσματα.

Αντίθετα από έναν εύκολο περιορισμό της αντίστασης μόνο στην υποτιθέμενη αμερικανική «αφροσύνη» το πραγματικό επίδικο αντικείμενο είναι όλο το φάσμα των επιθετικών μορφών του σύγχρονου καπιταλισμού, των οικονομικών, πολιτικών και ιδεολογικών πρακτικών που σφραγίζουν τη συγκυρία της καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης. Αυτό δείχνει και τη σημασία της παγκόσμιας αντιπολεμικής κινητοποίησης: εκατομμύρια νέοι και εργαζόμενοι «διαβάζουν» στην πολεμική φρίκη που έσπειραν οι ΗΠΑ και οι σύμμαχοί τους μια εξαιρετικά έμπρακτη αλληγορία για την καθημερινή κοινωνική βία που αναβλύζει από τους όλους τους πόρους ενός ανεξέλεγκτου επιθετικού καπιταλισμού. Γιατί η αντίθεση στον πόλεμο δεν μπορεί παρά να είναι και μια αμφισβήτηση των κοινωνικών σχέσεων που τον παράγουν...

7. Στα πλαίσια αυτής της συνολικότερης απόπειρας νεοσυντηρητικής μετατόπισης το ζήτημα του κρατικού αυταρχισμού σε όλες τις εθνικές και υπερεθνικές μορφές αποκτά μια ιδιαίτερη βαρύτητα. Όντως μια σειρά από κεκτημένα δικαιώματα και πρακτικές διεκδίκησης των λαϊκών μαζών τίθενται υπό αίρεση και όντως υπάρχει μια τρομαχτική τεχνική και ιδεολογική ενίσχυση των κατασταλτικών μηχανισμών. Η τάση αυτή συνδυάζεται με μια ευρύτερη διαδικασία στα πλαίσια της καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης, δηλαδή την πολιτική και ιδεολογική θωράκιση και στεγανοποίηση του πολιτικού επιπέδου απέναντι στις πιέσεις των λαϊκών μαζών. Ιδιαίτερη σημασία αποκτά και ένα ολόκληρο φάσμα από νομικές και θεσμικές

τομές, συχνά διεθνείς, που αποφασίζονται το τελευταίο διάστημα τόσο στην Ε.Ε., όσο και σε συνεργασία ΗΠΑ και Ε.Ε.

Από την άλλη θα ήταν λάθος να θεωρήσουμε ότι αυτό που έχουμε μπροστά μας είναι μια νέα εκδοχή ολοκληρωτισμού ή φασισμού. Και αυτό γιατί ανεξάρτητα από τις όποιες προθέσεις των αστικών και ιμπεριαλιστικών κέντρων εξουσίας υπάρχει και μια πραγματικότητα κινηματικής έξαρσης που έμπρακτα αντιβαίνει τις όποιες ολοκληρωτικές τάσεις. Επιπλέον μια αντίληψη νέου φασισμού εκ των πραγμάτων θα επέβαλε μια πρακτική πλατιού αντιφασιστικού μετώπου ή ακόμη χειρότερα «ευρωπαϊκής» συσπείρωσης απέναντι στον αμερικανικό φασισμό.

Το βασικότερο όμως πρόβλημα μιας τέτοιας λογικής είναι ότι θα αναδείκνυε έναν αντίπαλο γυμνό από ιδεολογικές και πολιτικές δυνάμεις ο οποίος αναγκαστικά οδηγείται σε ολοκληρωτικές πρακτικές. Παράλληλα μια τέτοια λογική υπαινίσσεται ότι σε αυτήν την συγκυρία το μόνο που μένει είναι να καταγγείλουμε τον αντίπαλο για την πολιτική και ιδεολογική του ένδεια και να περιμένουμε απλώς μέσα στην ιδεολογική μας καθαρότητα αυτός να συντριβεί από τις τεράστιες αντιφάσεις του. Τουναντίον εκτιμούμε ότι πέραν των σημαντικών ιδεολογικών ρηγμάτων που έχει υποστεί η καπιταλιστική ηγεμονία, εντούτοις παραμένει ενεργή. Είναι η πολιτική και ιδεολογική ηγεμονία του αντίπαλου που του επιτρέπει να αναπτύσσει κατασταλτικές πιέσεις απέναντι στα κινήματα. Αντίστοιχα ακριβώς εκεί θεωρούμε ότι πρέπει να υπάρξει απάντηση. Και εκεί θεωρούμε ότι διαγράφεται ένας κρίσιμος κόμβος και μια βασική διαχωριστική γραμμή: εμείς λέμε ότι απέναντι στην αυταρχική σκλήρυνση θα πρέπει να επιχειρήσουμε μια προσπάθεια έκφρασης συμφερόντων λαϊκών μαζών και ανάπτυξης πολιτικών μετώπων που να αντιβαίνουν την συνολική κίνηση του αντίπαλου και αντιστρατεύονται την πολιτική και ιδεολογική του ηγεμονία και να μην παρασυρθούμε σε έναν γενικό αντικατασταλτικό δημοκρατικό λόγο αναζητώντας πολιτική νομιμοποίηση εντός του ανθρωπιστικού αστικοδημοκρατικού ιδεολογικού πλαισίου (Ισότητα, αδελφότητα, δικαιοσύνη)

8. Ιδιαίτερη σημασία έχουν σε όλο αυτό το φόντο και οι αλλαγές και οι εξελίξεις στη διαδικασία της Ευρωπαϊκής ενοποίησης. Μια εκτίμηση που θα έμενε μόνο στην όξυνση των αντιφάσεων της λόγω της πολύ πιο επιθετικής στρατηγικής των ΗΠΑ και τον αντίκτυπο που αυτή είχε στο εσωτερικό της Ε.Ε. θα παρέβλεπε τη σημασία των πρόσφατων αλλαγών: τη διεύρυνση, την προσπάθεια δημιουργίας θεσμικών τομών που να καθιστούν μη αντιστρέψιμη την πορεία ενοποίησης (Ευρωσύνταγμα, μεγαλύτερες κεντρικές εξουσίες), την αναίρεση μηχανισμών απόσπασης συναίνεσης (βέτο επιδοτήσεις). Με αυτή την έννοια το εξακολουθούμε να θεωρούμε την Ε.Ε. την Ευρωπαϊκή ένωση μία εξαιρετικά προωθημένη διαδικασία που μπορεί να μην καταργεί τα εθνικά κράτη δημιουργεί όμως ένα ιδιαίτερο περιοριστικό πλαίσιο στη δυνατότητά τους να προχωρούν σε παραχωρήσεις προς τις λαϊκές τάξεις, συγκροτεί ουσιαστικά το αστάλινο κλουβί ενός βίαιου καπιταλιστικού εκσυγχρονισμού. Αυτή η τοποθέτηση –εκτός των άλλων- έχει και την πολιτική σημασία να αναδεικνύει τη στάση απέναντι στην Ε.Ε. ως λυδία λίθο για κάθε αριστερή τοποθέτηση και εξηγεί την επιμονή μας σε μια θέση εξόδου από την Ε.Ε.

9. Για τη συγκυρία έχουν προταθεί κατά τη γνώμη μας *λανθασμένες* ερμηνείες:

- Ένα σχήμα «πόλεμος – καταστολή – τρομοκρατία – πολιτικά δικαιώματα – μείωση του πολιτικού μέσου όρου για την αύξηση της απεύθυνσης» που διαπερνάται από έντονα στοιχεία της κυρίαρχης ιδεολογίας και οδηγεί σε παναριστερές ενότητες.
- Ένα σχήμα «οικονομική ύφεση – γενική κρίση – αναγκαστική λεηλασία λαϊκών κατακτήσεων – υπεριμπεριαλισμός και γενικευμένη στρατιωτικοποίηση» που εσφαλμένα θεωρεί ότι για να μπορούμε να έχουμε αγωνιστική ανάκαμψη θα πρέπει πρώτα να μεγεθύνουμε τεχνητά την πολιτική ακαμψία του ταξικού αντιπάλου δίνοντας την αίσθηση ότι επίκειται η μεγάλη ταξική σύγκρουση και όπου λείπει μονάχα η αποφασιστικότητα της τελικής εφόρμησης. Μια τέτοια ανάγνωση παρακάμπτει τα πολιτικά ερωτήματα, αφήνοντας να εννοηθεί ότι η διαφορά ρεφορμισμού επαναστατικής αριστεράς αφορά κάποιου είδους αποφασιστική αυτοδήλωση και μόνο
- Μια αντίληψη γενικευμένης και διαρκώς προϊούσας καπιταλιστικής κρίσης που παραβλέπει την καθοριστική σημασία της ταξικής πάλης και αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα

μηχανιστικής ανάγνωσης της πραγματικότητας, που προσδοκά μια αυτόματη καπιταλιστική κατάρρευση.

Γιατί είναι λάθος να διαβάζουμε σε κάθε κυκλική ύφεση την εκπλήρωση της προσδοκία κατάρρευσης του καπιταλισμού. Αντίθετα οφείλουμε να αντιλαμβανόμαστε τον καθοριστικό χαρακτήρα της ταξικής πάλης ακόμα και όταν οι αντιστάσεις στην καπιταλιστική εκμετάλλευση δεν έχουν πολιτική ενότητα, ή πολιτική και ιδεολογική ανεξαρτησία από την αστική ιδεολογία.

10. Η εκσυγχρονιστική διαχείριση της ΠΑΣΟΚικής διακυβέρνησης φαίνεται να έχει εξαντλήσει ένα μεγάλο μέρος των ιδεολογικών της αποθεμάτων. Παρά την επιτυχία της κυβέρνησης στο μέτωπο «εξάρθρωσης της τρομοκρατίας», η παρατεταμένη σύγκρουση με τους αγρότες, τη νεολαία και τα κινήματα της εκπαίδευσης, η σύγκρουση με τις εργαζόμενες μάζες στο θέμα της κοινωνικής ασφάλισης, οδηγούν στην αποστέριση του εκσυγχρονισμού από την ενεργητική στήριξη μέρους των παραδοσιακών «στηριγμάτων» της πρώιμης αλλά και της ώριμης περιόδου του. Η καθολική εκλογική στήριξη των κομμάτων του δικομματισμού (βουλευτικές και δημοτικές εκλογές) δεν αποτέλεσε την ενεργητική πολιτική στήριξη των κυρίαρχων επιλογών, αλλά την αποτυχία της πολιτικής παρέμβασης της αριστεράς. Αντίστοιχα επιτρέπει την δυνατότητα ενίσχυσης πολιτικών σχεδίων για μια ακόμη μεγαλύτερη αντιλαϊκή επίθεση σε μια προσπάθεια της κυβέρνησης να απαντήσει στην πίεση που δέχεται με μια φυγή προς τα εμπρός. Παράλληλα η κίνηση του κράτους στην όλη επιχείρηση «εξάρθρωσης της τρομοκρατίας» σηματοδότησε ένα κλίμα προληπτικής τρομοκρατίας απέναντι σε μελλοντικά κινήματα και ιδεολογικής απονομιμοποίησης όσων της δράσης της αριστεράς και των λαϊκών κινημάτων.

Ο τρόπος με τον οποίο προκύπτουν επάλληλες «αποκαλύψεις» σκανδάλων που αγγίζουν το σκληρό πυρήνα της εκσυγχρονιστικής πτέρυγας αποτυπώνουν και μια ολόκληρη προεργασία απαξίωσης του κυβερνητικού κέντρου ώστε να διαμορφωθεί το αναγκαίο κλίμα για την κυβερνητική αλλαγή. Η ΝΔ οφείλει να έρθει στην εξουσία όχι δρέποντας τους καρπούς της λαϊκής δυσαρέσκειας, αλλά υποσχόμενη την ακόμη πιο αυστηρή και «χρηστή» επιτάχυνση των αναδιαρθρώσεων: αυτό θα εξασφαλίσει ότι θα έρθει στην εξουσία απαλλαγμένη από οποιαδήποτε δεσμεύσεις απέναντι σε θιγόμενες κοινωνικές ομάδες. Οι πρόσφατες αλλαγές στο ΠΑΣΟΚ αποτελούν μια δεξιά εξέλιξη: ρήξη με κάθε συμβολική αναφορά σε μια διαφορετική κατεύθυνση, εκλογή Χρυσοχοϊδή στη θέση του γραμματέα, ενδοτικότητα απέναντι στις αμερικανικές πιέσεις, ανάδειξη του επιθετικού εκσυγχρονισμού σε βασικό ιδεολογικό μοτίβο της επόμενης προεκλογικής εκστρατείας. Είναι σαφής η πολιτική επιλογή του κυβερνητικού κέντρου να επενδύσει πολιτικά στην επιτάχυνση των αναδιαρθρώσεων και γύρω από αυτό (και όχι οποιουδήποτε είδους φιλολαϊκού προφίλ) να οικοδομήσει τις όποιες πολιτικές συμμαχίες. Βεβαίως μένει να δούμε κατά πόσο αυτή η κίνηση θα μπορέσει να ισχύσει στην πλήρη της μορφή ή εάν θα προκύψουν και άλλες αντίρροπες τάσεις. Αποτελεί επιδίωξη των αστικών κέντρων εξουσίας η όποια κυβερνητική αλλαγή να γίνει μέσα στο πιο δεξιό κλίμα. Επιπλέον η κίνηση αυτή ούτως ή άλλως ασκεί πίεση ώστε οι εκλογές να διεξαχθούν στο πιο δεξιό κλίμα, αλλά και η Ν.Δ. να απαλλαγεί από κάθε «κρατικιστική» αναφορά.

Σε κάθε περίπτωση το επόμενο διάστημα θα ανοίξουν κρίσιμα μέτωπα:

- Ο νέος γύρος ιδιωτικοποιήσεων και συνολικά η επιθετική προβολή της λογικής των απελευθερωμένων αγορών για τις –μέχρι τώρα– δημόσιες υπηρεσίες.
- Η παρατεταμένη λιτότητα.
- Οι σημαντικές αναδιαρθρώσεις στις εργασιακές σχέσεις στο δημόσιο τομέα.
- Οι νέες θεσμικές τομές που ετοιμάζονται στην εκπαίδευση (αξιολόγηση κλπ).
- Προλεινείται πολιτικά και ιδεολογικά το έδαφος για νέες τομές στο ασφαλιστικό στο μέλλον.
- Οι απολύσεις λόγω χρεοκοπιών ή μετεγκαταστάσεων επιχειρήσεων αναδεικνύουν τα όρια της τρέχουσας «ανάπτυξης» και καταδεικνύουν έμπρακτα τις συνέπειες της καπιταλιστικής διεθνοποίησης και της έκθεσης στο διεθνή ανταγωνισμό.

Η Ολυμπιάδα του 2004 θα λειτουργήσει ως συμπύκνωση των παραπάνω τάσεων. Στο όνομά της θα προωθηθούν σημαντικές αναδιαρθρώσεις (στο ωράριο, τις εργασιακές σχέσεις, τη διαχείριση του χώρου κ.α.) που μετά θα διατηρηθούν, ενώ θα αποτελέσει και επίδειξη αυταρχισμού. Εκτιμούμε ότι υπάρχει η

δυνατότητα η λαϊκή αντίδραση σε αυτές τις εξελίξεις να πάρει μαζικά χαρακτηριστικά και να αποτελέσει η Ολυμπιάδα ένα σημαντικό πολιτικό μέτωπο το επόμενο διάστημα.

11. Αυτή η συγκυρία οξύνει και τις αντιφάσεις της Αριστεράς.

Τα ισχνά αποτελέσματα των δημοτικών εκλογών για το ΚΚΕ ολοκλήρωσαν την αποτυχία μιας στρατηγικής «εκλογικής εκπροσώπησης της δυσαρέσκειας και της απαξίωσης». Παρά την όποια φραστική μετατόπιση και παρά την ρητή διαφοροποίησή του από το υπόλοιπο πολιτικό σκηνικό αποτυγχάνει να διευρύνει την επιρροή του, και αδυνατεί να έχει την πρωτοβουλία των κινήσεων στο ερώτημα της «ενότητας της αριστεράς».

Παρότι προβάλλει μια αγωνιστική φυσιογνωμία και επιδιώκει έναν οργανωτικό διαχωρισμό σε, διακατέχεται από μια αντίληψη περί μη δυνατότητας νικηφόρων κινηματικών πρακτικών και διαλέγει την εκλογική καταγραφή. Αυτή η αντιφατική πολιτική του ΚΚΕ προέρχεται από την εκτίμησή του ότι οι εργατικοί αγώνες δεν μπορούν να νικήσουν, άρα αρκεί να καταγραφούν σε πολιτικό επίπεδο ώστε να μεγαλώσει το εκλογικό του ακροατήριο, αφού θα «πυκνώσουν» οι γραμμές όλων αυτών που πλήττονται από την κυβερνητική πολιτική.

Όμως οι πιο έντονες αντιφάσεις προέρχονται από τους ίδιους τους όρους συγκρότησής του, τη βαρύτητα του οικονομισμού και του παραγωγισμού στο ιδεολογικό του οπλοστάσιο και την ανάγκη για μια πρόταση εξουσίας και «κοινωνικής προκοπής». Αυτό οφείλεται εκτός των άλλων και στην ειδική βαρύτητα που έχουν τα μικροαστικά στρώματα (παραδοσιακά και νέα) στο εσωτερικό του.

Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να βρίσκεται σε ένα δίλημμα: Από τη μια δεν μπορεί να μετατοπιστεί προς κάποιου τύπου αντινεοφιλελεύθερο μέτωπο, γιατί αυτό θα σημαίνει δεξιότερη μετατόπιση αλλά και εσωτερίκευση των αντιφάσεων. Από την άλλη δεν έχει τη δυνατότητα να συγκροτήσει μια αυθεντική αντικαπιταλιστική πολιτική πραχτική και κατεύθυνση ακριβώς λόγω των παγιωμένων πολιτικών προσδιορισμών του, αλλά και της κατά βάση μικροαστικής βάσης του. Σε αυτό το πλαίσιο επιλέγεται μια ιδιαίτερα αυτοαναφορική αναδίπλωση. Και αυτό φάνηκε στην αδυναμία του να δώσει ένα ιδιαίτερο χρώμα στις πρόσφατες αντιπολεμικές κινητοποιήσεις

Ο Συνασπισμός προσπαθεί να αναβαθμίσει την παρουσία του μέσω της υιοθέτησης μιας αριστερόστροφης ρητορείας και συνθημάτων της «αντιπαγκοσμιοποίησης». Το πρόβλημά του όμως παραμένει το γεγονός ότι τα στρώματα που εκπροσωπεί (νεολαιίστικα κομμάτια και τμήματα της διανοής που ορίζονται στο ρεύμα της «αντιπαγκοσμιοποίησης» – νέα μικροαστικά στρώματα που πάνε να αναδειχθούν μέσα από τις διαδικασίες της αναδιάρθρωσης), μπορούν να εκπροσωπηθούν πολύ καλύτερα και πειστικότερα από άλλα πολιτικά ρεύματα, τη ριζοσπαστική αριστερά στην πρώτη περίπτωση, και από παραλλαγές μιας νέας κυβερνητικής πλειοψηφίας για μια αναδιάρθρωση με «ανθρώπινο πρόσωπο» στη δεύτερη.

12. Η ένταση, η πυκνότητα, η διάρκεια και το μέγεθος των αντιπολεμικών κινητοποιήσεων διεθνώς, έπαιξε σημαντικό ρόλο στην στρατηγική των ιμπεριαλιστικών κέντρων και ενέγραψε σε αυτά αντιφάσεις. Επιπρόσθετα δημιουργεί ένα επιπλέον πρόβλημα στους αστικούς συνασπισμούς εξουσίας: να απορροφήσουν την δυναμική αυτών των κινήσεων και να εξουδετερώσουν τις αυθόρμητες ριζοσπαστικές ιδεολογικές αναπαραστάσεις που τροφοδοτούν.

Γι' αυτό θεωρούμε λάθος να αντιμετωπίζονται αυτά τα κινήματα ως ευθεία αντανάκλαση της επιλογής των ιμπεριαλιστικών κέντρων που ανταγωνίζονται της ΗΠΑ.

Το κίνημα ενάντια στην παγκοσμιοποίηση σε όλες τις εκδοχές δεν θα είναι πια το ίδιο. Όχι μόνο γιατί διαρρηγνύεται η απατηλή εικόνα ενός ενιαίου αντίπαλου, αλλά γιατί, μετά τα τεράστια αντιπολεμικά συλλαλητήρια αναδείχθηκαν πραγματικές πολιτικές και ιδεολογικές προκλήσεις: έγινε εμφανές ότι η πάλη ενάντια στην παγκοσμιοποίηση για να είναι νικηφόρα δεν μπορεί παρά να είναι η πάλη ενάντια στο κεφάλαιο και τους ιμπεριαλιστικούς μηχανισμούς της διεθνοποίησής του· αναδείχθηκε ως μια πραγματική ανάγκη και δυνατότητα ένας ριζοσπαστικός προλεταριακός διεθνισμός. Το κίνημα ενάντια στην παγκοσμιοποίηση μεγάλωσε και μίκρυνε απότομα στη συγκυρία του πολέμου. Μεγάλωσε γιατί στοιχίστηκαν την ίδια μέρα σε όλο τον κόσμο εκατομμύρια άνθρωποι για να παλέψουν έναν κοινό στόχο. Μίκρυνε όμως γιατί έδειξε τα πολύ στενά όρια της αντίληψης του κινηματικού συντονισμού. Γιατί το

διεθνές αντιπολεμικό κίνημα δεν έχει έλλειμμα κινηματικού συντονισμού. Τα ελλείμματά του είναι ελλείμματα πολιτικής κατεύθυνσης και ιδεολογικής ηγεμονίας και με την έννοια αυτή το ερώτημα για την αντικαπιταλιστική - αντιμπεριαλιστική πάλη στην εποχή μας και για ένα σύγχρονο προλεταριακό διεθνισμό παραμένει επίκαιρο

Συνολικά τα κινήματα κατά της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης φέρνουν στο προσκήνιο μια ιδιαίτερη κοινωνική και πολιτική δυναμική. Τα κινήματα αυτά αντιστοιχούν δεν προκύπτουν από το πουθενά. Αντίθετα συμπεκνώνουν εξελίξεις και αντιφάσεις στο εσωτερικό μιας σειράς από σχηματισμούς, προκύπτουν μέσα από διαδικασία όξυνσης των ταξικών αγώνων και ταυτόχρονα είναι αυτός ο εσωτερικός συσχετισμός κάθε σχηματισμού και η συγκεκριμένη μορφή της όξυνσης της ταξικής πάλης που δίνουν και μια ιδιαίτερη φόρτιση και χροιά σε κάθε «στιγμή» αυτών των κινήματων, ακόμα κι αν καταγράφουν σε ορισμένες περιπτώσεις την αντίφαση της αδυναμίας νικηφόρας αναμέτρησης με τον πραγματικό εσωτερικό αντίπαλο. Έτσι τα «κινήματα κατά της παγκοσμιοποίησης» μπορεί να μην αποτυπώνουν την στιγμή της σύγκρουσης ανάμεσα σε ένα παγκόσμιο κεφάλαιο και ένα παγκόσμιο προλεταριάτο (μια που η στιγμή αυτή ακόμη δεν έχει έρθει και μάλλον δεν θα έρθει ποτέ), συμπεκνώνουν όμως την συνάντηση όλο και μεγαλύτερων αντιστάσεων στις καπιταλιστικές αναδιαρθρώσεις αλλά και κυρίως να θέτουν με τρόπο απτό και συμβολικά εύληπτο μια ιδεολογική απονομιμοποίηση των πραχτικών του κεφαλαίου και της κυριαρχίας του, που να είναι κοινωνικά αναγνωρίσιμη αλλά και που τροφοδοτούνται και να τροφοδοτούν πολύμορφα ρεύματα αμφισβήτησης. Έχουν λοιπόν το στοιχείο να *κάνουν ξανά αναγνωρίσιμη μαζικά την ιδεολογική* πρακτική της αντίθεσης στον καπιταλισμό. Σαν τέτοια αποτελούν πραγματικά πολιτικά και ιδεολογικά εργαστήρια. Ούτε μπορούμε να παραβλέψουμε ότι εντός τους αναπτύσσονται και νέες μορφές πολιτικής στράτευσης που συνδυάζουν την κοινωνική αναφορά, την κινηματική δράση με την πολιτική στράτευση ακόμη και την ιδεολογική αναζήτηση, έστω και αν στην περίπτωση των ευρωπαϊκών κοινωνικών φόρουμ όλο αυτό συνέχεται και ηγεμονεύεται από μια δεξιόστροφη «παναριστερή» λογική. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι εντός τους αναπτύσσονται σημαντικότερες αντιφάσεις αναπαράγεται η αντίθεση ανάμεσα σε ρεφορμιστική και επαναστατική γραμμή. Αυτός όμως είναι και ο λόγος για τον οποίο θα ήταν λανθασμένη οποιαδήποτε λογική απαξίωσης ή περιφρόνησής τους. Από την άλλη θα ήταν αντίστοιχα λάθος να μπούμε σε μια λογική ανεδαφικού ακολουθητισμού που θα θεωρούσε ότι ήδη έχει φτιαχτεί κάποιο «διεθνές κέντρο» το οποίο θα έπρεπε να ακολουθήσουμε. Με αυτή την έννοια νομίζουμε ότι η σωστή κατεύθυνση είναι: συστηματική παρακολούθηση, διαμόρφωση μιας σαφώς αντικαπιταλιστικής κατεύθυνσης, οικοδόμηση κατάλληλων, πρωτότυπων πολιτικών μορφών (π.χ. Πρωτοβουλία Αγώνα Θεσσαλονίκη 2003) ορθός συνδυασμός ανάμεσα στην κοινή αγωνιστική δράση και την πολιτικοοργανωτική τομή.

13. Στη βάση των παραπάνω ένα ερώτημα προκύπτει: Είναι ορατά μέσα στις ίδιες τις αντιφάσεις της συγκυρίας τα πρώτα σημάδια της ελπίδας, τα σημεία και οι κόμβοι εκείνοι πάνω στους οποίους μπορεί να αρθρωθεί μια διαδικασία ανασύνθεσης μιας σύγχρονης αντικαπιταλιστικής αριστεράς; Εμείς λέμε πως ναι:

- Η ελπιδοφόρα επιστροφή των μαζών στο προσκήνιο είτε σε μεγάλους απεργιακούς κύκλους, είτε στα κινήματα κατά της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης, είτε στο αντιπολεμικό κίνημα. Αυτή η επιστροφή στους δρόμους έχει μια διπλή σημασία: Αφενός γιατί αναιρεί έναν από τους βασικούς κόμβους της αστικής ηγεμονίας σήμερα, την απομόνωση – εξατομίκευση. Αφετέρου γιατί μέσα σε όλες αυτές τις κινητοποιήσεις έστω και δειλά, έστω και αντιφατικά αρθρώνεται ξανά μια ευρύτερη ανάγκη για μια συνολικά διαφορετική κοινωνική οργάνωση, για έναν άλλο κόσμο.
- Η σύγχρονη εργατική δύναμη δεν είναι μόνο πολύ πιο κατακερματισμένη, εντατικοποιημένη, ανασφαλής, πειθαρχημένη, διασκορπισμένη χωροταξικά. Είναι ταυτόχρονα και πιο μορφωμένη, με αυξημένες δεξιότητες, πολυλειτουργική, με μεγαλύτερη πρόσβαση σε πληροφορίες. Το αν αυτό θα παραμείνει στοιχείο αύξησης της παραγωγικότητας, ή στοιχείο πρακτικών εργατικού ελέγχου παραμένει από τα ζητούμενα της συγκυρίας.
- Η επιθετική προβολή μιας ιδεολογικής απάθειας, εξατομίκευσης, ατομικού ανταγωνισμού και μηδενικών προσδοκιών που συνόδευσε την εκκίνηση της διαδικασίας της καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης έχει φτάσει σε ένα όριο και αδυνατεί να παίξει ένα ρόλο πραγματικής ιδεολογικής

ηγεμονίας. Αρχίζει επίσης να δυσκολεύεται να παίξει ακόμη και τον ρόλο του μηχανισμού αποδιάρθρωσης της αναπαραγωγής συλλογικών αναπαραστάσεων. Αυτό δημιουργεί νέες δυνατότητες για την απήχηση αντίπαλων ιδεολογικών σχημάτων.

- Όλοι οι κύκλοι των αγώνων των τελευταίων ετών εκτός των άλλων έχουν προσφέρει και εξαιρετικά ενδιαφέρουσες μορφές και εμπειρίες συντονισμού και αυτοοργάνωσης που επίσης οφείλουν να αξιολογηθούν.

- Η ριζοσπαστική αριστερά διεθνώς σε όλες της τις εκδοχές αποδεικνύει ότι στο βαθμό που επιμένει να αναφέρεται στην εργατική τάξη μπορεί να κάνει κρίσιμες πολιτικές και κοινωνικές καταγραφές ξεπερνώντας την ψυχρολουσία της κατάρρευσης. Θεωρούμε ότι η αντιφατική συνύπαρξη τόσο της εμπειρίας της ήττας του κομμουνιστικού και εργατικού κινήματος, όσο όμως και η διαμόρφωση νέων γενιών πολιτικοποίησης που δεν σφρηλατήθηκαν ιδεολογικά στο καμίνι του ψυχρού πολέμου αλλά στα μέτωπα κοινωνικής και πολιτικής αντίστασης στις σύγχρονες καπιταλιστικές αναδιαρθρώσεις και τις ιμπεριαλιστικές πραχτικές, αντικειμενικά μεταβάλλουν τις πολιτικές δυνατότητες των αριστερών ριζοσπαστικών πολιτικών ρευμάτων

Η θέση μας για την ύπαρξη στοιχείων πραγματικά ελπιδοφόρων μέσα στη συγκυρία σε καμία περίπτωση δεν μας κάνει να εθελουφλούμε απέναντι σε πραγματικούς κινδύνους που διαπερνούν την σημερινή συγκυρία:

Αφενός την περίπτωση μια αυταρχική στροφή των αστικών πολιτικών να μπορέσει να επιχειρήσει να ανατρέψει την όποια κινηματική δυναμική έχει καταγραφεί μέχρι τώρα. Θεωρούμε μάλιστα πως αποτελεί πραγματική επιδίωξη του αστικού μπλοκ τόσο διεθνώς όσο και στην χώρα μας να μπορεί να παρεμβαίνει στον πολιτικό ορίζοντα των αντικαπιταλιστικών δυνάμεων και να τις πιέζει σε μια αυτοαναφορική αυτοσυγκράτηση, και στην αναπαραγωγή ενός ταξικά άνευρου λόγου δικαιωμάτων διαχέοντας τις σε ευρύτερα αστικοδημοκρατικά μέτωπα. Άλλωστε η πραγματική αντίσταση στην αυταρχική πραχτική του κράτους εξασφαλίζεται μονάχα μέσα από την ουσιαστική σύνδεση με τους εργατικούς αγώνες και σε καμία περίπτωση με την ενσωμάτωση του λάθους επίδικου.

Αφετέρου την περίπτωση όλη αυτή η δυναμική, ακριβώς γιατί σε καμία περίπτωση δεν διαγράφηκαν όλα τα προβλήματα μιας προηγούμενης περιόδου, να ενσωματωθεί μέσα σε πολιτικά σχέδια διαμόρφωσης μιας νέας σοσιαλδημοκρατίας διαμόρφωσης ουσιαστικά μιας εναλλακτικής αστικής στρατηγικής.

14. Στην βάση των παραπάνω γίνεται σαφές ότι βρισκόμαστε σε μια διαφορετική συγκυρία από αυτή που ζήσαμε στα χρόνια γύρω από το 1989. Τόσο η εμφάνιση στοιχείων ριζοσπαστισμού και διεκδικητισμού όσο και η εμφανής αδυναμία των νεοφιλελεύθερων ιδεολογημάτων να έχουν μια απόλυτη ηγεμονία, δείχνουν ότι τα πράγματα έχουν αλλάξει. Με αυτή την έννοια θα ήταν λάθος να πούμε ότι το βασικό ζητούμενο σήμερα παραμένει η οικοδόμηση επαρκών αντιστάσεων και μόνο. Αντίθετα γνώμη μας είναι ότι σε αυτό το ζήτημα έχει προστεθεί και μια αναγκαιότητα ακόμη: η παρέμβαση στο ερώτημα ποια αριστερά αντιστοιχεί στις σημερινές συνθήκες.

Εκτιμούμε ότι αντικειμενικά ζούμε σε μέρες που ξανατίθεται το ερώτημα για την αριστερά, το ερώτημα για εκείνη την πολιτική και κοινωνική δυναμική που θα συγκρουστεί με τις σημερινές κοινωνικές συνθήκες. Ζούμε σε μέρες στις οποίες αναπροσαρμόζεται το σύνολο των πολιτικών σχεδίων για την αριστερά: Αφενός από τα εργαστήρια διαμόρφωσης μιας νέας σοσιαλδημοκρατίας είτε στην κεντροαριστερή εκδοχή ενός κυβερνητισμού με ανθρώπινο πρόσωπο, είτε στην πιο αριστερή και κινηματική εκδοχή μιας κοινωνικής αντιπολίτευσης εν τέλει σύμμαχης προς την προηγούμενη. Αφετέρου όμως μέσα σε όλη αυτή την αντιφατική καταγραφή μιας νέας αναγνωρισιμότητας και αποδοχής μιας αντικαπιταλιστικής τοποθέτησης και όλο το πλούτο των εμπειριών που αρχίζουν να καταγράφονται ξανά. Με αυτή την έννοια βρισκόμαστε μέσα σε μια κρίσιμη ταλάντευση: η ίδια η πραγματικότητα των αγώνων και των διεκδικήσεων πιέζει τόσο προς την κατεύθυνση του άμεσου και του εφικτού όσο όμως και προς την κατεύθυνση της επαναστατικής αναζήτησης. Άλλωστε αυτή η ταλάντευση σφράγισε όλες τις μεγάλες καμπές στην ιστορία του εργατικού και αριστερού κινήματος. Και είναι αυτή ακριβώς η ιστορία του επαναστατικού κινήματος έδειξε ότι σε κάθε κρίσιμη καμπή το καθοριστικό ήταν εάν αναδεικνυόταν με τρόπο ιστορικό πρωτότυπο μια επαναστατική στρατηγική ικανή να βρίσκει απήχηση, να υπερκεράζει την

σχετική κυριαρχία πιο ρεφορμιστικών απόψεων και να τροφοδοτεί είτε αυθεντικές επαναστατικές τομές, είτε τουλάχιστον να δημιουργεί μια κοινωνική και πολιτική δυναμική που να υποχρεώνει την καπιταλιστική εξουσία σε ριζικές μεταρρυθμίσεις.

Έτσι σήμερα η διεκδίκηση να μπορέσουμε να προχωρήσουμε σε μια τομή σε ό,τι αφορά την κατάσταση στην επαναστατική αριστερά δεν είναι απλώς ένας ευσεβής πόθος, ή η αναπαραγωγή ενός πάγιου στοιχείου πολιτικής τοποθέτησης. Αποτελεί μια πραγματική αναγκαιότητα εάν θέλουμε αυτή η κοινωνική και πολιτική δυναμική που αναδύεται να μπορεί να πάρει πιο μόνιμα χαρακτηριστικά και να μην ενσωματωθεί. Αποτελεί ταυτόχρονα μια πραγματική ευκαιρία οποιαδήποτε εγχείρημα αριστερής επανίδρυσης να μπορεί να συναντηθεί με μια πραγματική κοινωνική δυναμική, να μπολιαστεί μαζί της αλλά και να την τροφοδοτήσει μετασχηματίζοντας σε μια πολιτική δύναμη ρήξης και ανατροπής.

15. Ταυτόχρονα δεν μπορούμε να ξεχάσουμε ότι η διαδικασία της ανασύνθεσης ενός επαναστατικού κινήματος στις σημερινές συνθήκες, έχει όρους και απαιτήσεις πολύ ευρύτερους και κανένας βολонταρισμός δεν μπορεί να υποκαταστήσει, χωρίς αυτό να παραπέμπει και σε κάποια ιστορικοστική αναμονή της ούτως ή άλλως συγκρότησης του μέσα από τις «νομοτέλειες» της ιστορίας. Αντίθετα απαιτεί συγκεκριμένες πολιτικές, ιδεολογικές και οργανωτικές τομές:

- Την ύπαρξη ενός συγκροτημένου αντιιμπεριαλιστικού σχεδίου που να μπορεί να ορίζει με σαφήνεια την διαλεκτική ανάμεσα στην καθημερινή διεκδίκηση και το όραμα μια διαφορετικής κοινωνικής οργάνωσης, περιέχοντας σαφή πραγματικά πολιτικά βήματα, απτά και κατανοητά στις ίδιες τις μάζες, που να αναδεικνύουν το εφικτό μιας τέτοιας ανατροπής (και όχι απλά το επιθυμητό...). Αυτό με τη σειρά του προϋποθέτει μια ευρύτερη διαδικασία μελέτης του σύγχρονου καπιταλισμού, αποτίμησης των προηγούμενων αποπειρών, ορισμού του σύγχρονου περιεχομένου της συλλογικής επανιδιοποίησης των μέσων παραγωγής, αξιοποίηση όλων των σύγχρονων μορφών αυτοοργάνωσης και αυθόρμητης λαϊκής – κινηματικής δημοκρατίας.
- Την ανάπτυξη εκείνων των πολιτικών πρακτικών και των οργανωτικών μορφών που θα συγκροτούν ξανά την δυνατότητα του επαναστατικού κόμματος, όχι ως αυτόκλητη δήλωση, αλλά ως πραγματική σχέση εκπροσώπησης (διαλεκτική πρωτοπορίας – μάζας) με την ίδια την εργατική πρωτοπορία, ως ένα πραγματικό χωνευτήρι όλων αυτών των εμπειριών και των αγώνων και εργαστήρι διαμόρφωσης ενός σύγχρονου κομμουνιστικού οράματος.
- Την απάντηση μιας σειράς κρίσιμων ερωτημάτων για το χαρακτήρα του κόμματος: για τη σύγχρονη μορφή της εσωκομματικής δημοκρατίας, το πλέριο ξεδίπλωμα των αντιθέσεων, για την διαλεκτική συνύπαρξη ανάμεσα στις κομματικές μορφές, τις αυτοτελείς μαζικές πολιτικές μορφές μέσα σε κοινωνικούς χώρους και την αυτονομία των κινήσεων πέρα από ένα στρεβλό σχήμα «μάντων μεταβίβασης της κομματικής γραμμής».
- Το ανέκδοτο της μαχητικότητας, αλλά και των διακυβευμάτων των ταξικών αγώνων και το πέρασμα από τους στόχους άμυνας απέναντι στην αστική επίθεση σε στόχους διεύρυνσης των εργατικών δικαιωμάτων και κατακτήσεων και όξυνσης των αντιφάσεων της αστικής στρατηγικής και των μηχανισμών της
- Την όξυνση των αντιφάσεων των αστικών ιδεολογικών μηχανισμών και καταγραφή στοιχείων μιας αντίπαλης εργατικής αντιιμπεριαλιστικής.
- Την προαπεικόνιση στην ίδια την ριζοσπαστικότητα των αγώνων και των μορφών αυτοοργάνωσης των μαζών των –πάντα ιστορικά πρωτότυπων- θεσμών της εργατικής αντιεξουσίας που δίνουν στην δικτατορία του προλεταριάτου το πραγματικό της περιεχόμενο.

Είναι προφανές ότι απέχουμε πάρα πολύ από το να έχουμε αυτά τα στοιχεία. Είναι επίσης προφανές ότι η συσσώρευση όλων αυτών των όρων δεν είναι υπόθεση σε καμία περίπτωση μόνο πολιτικής αποσαφήνισης ή ιδεολογικής καθαρότητας. Πάνω από όλα είναι υπόθεση πραγματικών πολιτικών συγκρούσεων, πραγματικών κινήσεων μαζών και της εμπειρίας που συσσωρεύεται εκεί, είναι υπόθεση δοκιμασίας απόψεων και κωδικοποίησης νέων εμπειριών, είναι απαίτηση νέων πραγματικά συλλογικών επεξεργασιών. Κανένα «πολιτικό κέντρο» αυτόκλητο ή μη δεν μπορεί να διεκδικήσει για τον εαυτό του την δυνατότητα να απαντήσει σε όλο αυτό το φάσμα των ερωτημάτων παρά μόνο με το τίμημα του θεωρητικισμού ή της απογείωσης από την πραγματικότητα.

Μας είναι πάρα πολύ σαφές ότι ένα επαναστατικό κίνημα στον 21^ο αιώνα θα είναι αναγκαστικά *νέο*. Με αυτό εννοούμε ότι εκ των πραγμάτων καλείται να δώσει νέες απαντήσεις για τα χαρακτηριστικά και τους όρους μιας συλλογικά αυτοδιευθυνόμενης παραγωγής, για τα χαρακτηριστικά μιας δημοκρατικής κομματικής μορφής, για τους θεσμούς της εργατικής αντιεξουσίας εντός της δικτατορίας του προλεταριάτου. Αυτό βέβαια σε καμία περίπτωση δεν σημαίνει ούτε αγνωστικισμό ούτε διαγραφή κρίσιμων οριοθετήσεων (προτεραιότητα πολιτικής ταξικής πάλης, γραμμή μαζών, ανάγκη αυτοτελούς πολιτικής συγκρότησης, ιδεολογική ανεξαρτησία – επαναστατική επιστημονική θεωρία, αντικειμενικότητα δικτατορίας του προλεταριάτου). Σημαίνει όμως, αναγκαστικά, ιστορικό πειραματισμό και πρωτότυπες απαντήσεις, ακόμη και πρωτότυπους αυτοπροσδιορισμούς (ποιος μπορεί να ξεχάσει ότι ο Λένιν έσπευσε να οριστικοποιήσει την τομή με την Β΄ Διεθνή και με ένα *νέο όνομα, κομμουνιστική*). Παρόλα αυτά, μέσα στο χρονικό ορίζοντα του μονοπωλιακού ιμπεριαλιστικού σταδίου, και στο βαθμό που εκτιμούμε ότι ο αναγκαίος ιστορικός πειραματισμός προϋποθέτει αφηρητές και οριοθετήσεις επιλέγουμε να μιλούμε για ανασύνθεση ενός επαναστατικού *κομμουνιστικού* κινήματος.

16. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι δεν μπορεί να αποτελέσει απάντηση η διατύπωση απλώς ενός γενικού στόχου ή μιας γενικής αναγκαιότητας. Απαιτείται και ένα συγκεκριμένο πολιτικό σχέδιο για τη σημερινή συγκυρία, συγκεκριμένα απτά πολιτικά βήματα.

- Στρατηγικός στόχος μας είναι η ανασύνθεση ενός επαναστατικού κομμουνιστικού κινήματος
- Προϋπόθεση είναι να υπάρξει ένας *πόλος της επαναστατικής αριστεράς*. Με αυτό αναφερόμαστε στην ύπαρξη ενός συγκροτημένου πολιτικού χώρου, με υπαρκτή κοινωνική γείωση (εκπροσώπηση έστω και μειοψηφικών κομματιών εργατικών και λαϊκών μαζών), αναγνωριστικότητα ως διακριτός πολιτικό πόλος και πραγματική παρέμβαση και στο κεντρικό πολιτικό επίπεδο.
- Στις σημερινές συνθήκες αυτός ο στόχος περνάει μέσα από μια προσπάθεια *ανασύνθεσης της ριζοσπαστικής αριστεράς* με μοχλό ένα εγχείρημα δημοκρατικής μετωπικής ενότητας της *ριζοσπαστικής και επαναστατικής αριστεράς* σε μια προσπάθεια αυτή η μετωπική μορφή μέσα από το βήμα του διαλόγου, το ανέβασμα της πολιτικής συμφωνίας, την εμπλοκή με πραγματικές κινήσεις μαζών να πάρει χαρακτηριστικά ενός πραγματικού *αριστερού αντικαπιταλιστικού πόλου* στην ελληνική κοινωνία.
- Συστατικά στοιχεία της δυναμικής ενός τέτοιου εγχειρήματος δεν θεωρούμε μόνο τις συγκροτημένες πολιτικές συλλογικότητες, αλλά και όλο το φάσμα εκείνων των μαζικών πολιτικών μορφών σε κοινωνικών χώρους (ανεξάρτητα αριστερά σχήματα) που αποτελούν την ραχοκοκαλιά της κοινωνικής απήχησης της ριζοσπαστικής αριστεράς, ακριβώς γιατί συνδυάζουν τη γραμμή μαζών με την αποκατάσταση μιας διαλεκτικής θεωρίας και πράξης, πολιτικής αναφοράς και κοινωνικής δράσης.
- Κρίσιμο σημείο τομής αποτελεί η ανοιχτή πολιτική πραχτική, η κοινωνική γείωση, η εμπάπτιση στην πολυμορφία των κινηματικών και κοινωνικών αντιστάσεων, η δυνατότητα να γίνεται αξιολόγηση, σύνθεση και οριοθέτηση των μάχμων και νικηφόρων πολιτικών γραμμών κάτω από την πολιτική επίδραση και αντανάκλαση της δράσης πραγματικών μαζών.

17. Αν επιμένουμε στην επικαιρότητα της διάκρισης επαναστατικής και ρεφορμιστικής αριστεράς, αυτό συμβαίνει γιατί ταυτόχρονα επιμένουμε τόσο στην κεντρικότητα της ταξικής πάλης, όσο και στην σημασία που διατηρεί η πολιτική εξουσία ως επίδικο αντικείμενο της ταξικής πάλης.

Από την μια μεριά εμφανίζεται το αστικό κράτος με τους ιδεολογικούς και πολιτικούς του μηχανισμούς του που είναι αναγκαίοι τόσο για τη διασφάλιση του μακροπρόθεσμου κεφαλαιοκρατικού συμφέροντος όσο και για την συγκρότηση και αναπαραγωγή του συνασπισμού εξουσίας την διανομή των εξουσιών στο εσωτερικό του και την διατήρηση και ανάπτυξη της ηγεμονίας του στο σύνολο ενός καπιταλιστικού κοινωνικού σχηματισμού.

Από την άλλη μεριά μπορούμε να δούμε όλο εκείνο το φάσμα των μορφών ταξικής πολιτικής και κοινωνικής αμφισβήτησης της αστικής ηγεμονίας, μορφών που εντοπίζονται σε όλα τα επίπεδα της κοινωνικής πραγματικότητας, από τις αυθόρμητες αντιστάσεις στην καρδιά της καπιταλιστικής παραγωγής, που διαρκώς αναπαράγονται, έως τις πιο συγκροτημένες πολιτικές και ιδεολογικές

αμφισβητήσεις. Η ίδια άλλωστε η συγκρότηση και μορφή του αστικού κράτους ορίζεται ακριβώς από την ύπαρξη αντιστάσεων και τις αποτυπώνει.

Σε αυτό το πλαίσιο υπάρχει μια πραγματική διαχωριστική γραμμή ανάμεσα στην επαναστατική και τη ρεφορμιστική πολιτική: *το κατά πόσο ο ορίζοντας της και οι πρακτικές της έχουν ως πλαίσιο αναφοράς το αστικό κράτος και τους πολιτικούς του μηχανισμούς ή συγκρούονται μαζί τους αναδεικνύοντας αυτόνομες πρακτικές των μαζών.*

Το ερώτημα επανάσταση ή μεταρρύθμιση δεν αποτελεί μονάχα μια σημειολογική η ασαφώς προγραμματική θέση. Το ερώτημα αυτό εμφανίζεται ως ένα πραγματικό πλαίσιο σημάνσεων και πρακτικών σε κάθε κοινωνικό και πολιτικό κόμβο ταξικής αναμέτρησης.

Μια τέτοια διαπίστωση συνεπάγεται δύο βασικές θέσεις:

α) ότι ένα αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα πάλης -και η συσσώρευση των κοινωνικών υλικών και των πολιτικών του προϋποθέσεων- εμφανίζεται ως δυνατότητα μονάχα στο έδαφος των ανεξάρτητων ταξικών πολιτικών πρακτικών των μαζών. Από την οπτική αυτή η διάκριση επαναστατικής και ρεφορμιστικής πρακτικής εμφανίζεται όχι ως ένας διαχωρισμός ένταξης ή ιδεολογικοπολιτικού βερμπαλισμού, αλλά ως μια *ποιοτική* τομή των κοινωνικών και πολιτικών πρακτικών της αριστεράς στην ουσιαστική αυτοτέλεια τους από το κράτος και τους μηχανισμούς του και στον ανταγωνισμό τους με αυτούς

β) ότι η αριστερή πολιτική πρακτική δεν λαμβάνει χώρα αποκλειστικά στο έδαφος του πολιτικού ιδεολογικού μηχανισμού του κράτους. Αντίθετα διατρέχει την κοινωνική δομή, και συντελείται κατ' αρχάς στο φάσμα των μορφών κοινωνικής ένταξης των υποτελών κοινωνικών μερίδων. Στο βαθμό που η αριστερή πολιτική πρακτική δεν επαναστατικοποιεί τους όρους της κοινωνικής ένταξης των ταξικών υποκειμένων αλλά αναπαράγεται ως μια ακόμη εκδοχή πολιτικής έγκλησης ψηφοφόρων εντός του αστικού πολιτικού συστήματος δεν μπορεί να αμφισβητήσει σε κανένα επίπεδο τις καπιταλιστικές κοινωνικές σχέσεις.

Εκτός όμως την όποια σημασία μπορεί να έχουν αυτές οι γενικές αναφορές η εμμονή μας στη διάκριση επαναστατικής και ρεφορμιστικής στρατηγικής προκύπτει και μέσα από μια σειρά από εκτιμήσεις μας για την συγκυρία:

α. Θεωρούμε λανθασμένο τον τρόπο με τον οποίο προβάλλεται ότι σήμερα τα αντινεοφιλελεύθερα αιτήματα, οι άμεσοι στόχοι πάλης, είναι και ντε φάκτο επαναστατικοί. Γνώμη μας είναι ότι αντίθετα είναι πιθανό να υπάρξουν κάτω από την πίεση μεγάλων κινητοποιήσεων τροποποιήσεις της κυρίαρχης πολιτικής και αναπροσαρμογές της αστικής στρατηγικής. Σε αυτή την περίπτωση, η οποία προφανώς και θα αντιστοιχούσε σε μια τροποποίηση του συσχετισμού δύναμης, αυτό που θα καθόριζε την δυνατότητα μιας αντικαπιταλιστικής πολιτικής θα είναι μια σαφής και συνολική πολιτική τοποθέτηση και οριοθέτηση και όχι η απλή ικανοποίηση κάποιων αιτημάτων. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει κίνδυνος *ενσωμάτωσης* επιμέρους στόχων χωρίς την αντίστοιχη συνολική τοποθέτηση. Άλλωστε η οριοθέτηση ενός αντιφιλελεύθερου μετώπου θα παρουσίαζε τον φιλελευθερισμό ως κάποιου είδους πολιτική παρεκτροπή του καπιταλισμού αναζητώντας μάταια συμμαχίες εντός του αστικού συνασπισμού εξουσίας ή και του μικροαστικού κοινωνικού μπλοκ. Μια τέτοια κατεύθυνση θα αναπαρήγαγε από μια άλλη σκοπιά την ίδια βασική ρεφορμιστική γραμμή μιας πλατιάς διαταξικής συμμαχίας για «κοινωνική προκοπή» αυτή τη φορά όχι ενάντια σε έναν υπερβατικό ιμπεριαλισμό αλλά ενάντια σε έναν υπερβατικό φιλελευθερισμό.

β. Άλλωστε δεν πιστεύουμε ότι σήμερα, ακόμα και για όσους το επιχειρούν, υπάρχουν περιθώρια για μια ολοκληρωμένη εναλλακτική μεταρρυθμιστική στρατηγική η οποία θα μπορούσε να σηματοδοτεί μια παραπέρα αναγνώριση των λαϊκών στρωμάτων (ως μια εν δυνάμει αριστερή κυβέρνηση με πλατιά λαϊκή κινητοποίηση). Γνώμη μας είναι αντίθετα το όριο της «εφικτής» αριστεράς είναι ένας αριστερός κυβερνητισμός, που με τη σειρά του θα προσκρούσει στα ίδια τα αναπόδραστα όρια της αστικής στρατηγικής όπως αυτή αποτυπώνεται στους κρατικούς μηχανισμούς και άρα και ριζικό στένεμα της όποιας μεταρρυθμιστικής δυναμικής. Πόσο μάλλον που σε αυτό συμβάλει ιδιαίτερα και η έκθεση στις πιέσεις από το διεθνές περιβάλλον. Κάτι τέτοιο όμως μακροπρόθεσμα σημαίνει μια σημαντική *ήττα* της όποιας λαϊκής δυναμικής.

γ. Με αυτή την έννοια είναι προφανές εκτιμούμε ότι ακόμη και αν εμφανιστεί μια αριστερόστροφη σοσιαλδημοκρατία με κινητική αίγλη τα περιθώρια παρέμβασής της θα είναι μικρά. Αντίθετα θα πρέπει να επιμείνουμε στην προβολή της αντίληψης ότι η αριστερά οφείλει να είναι μια αντικαπιταλιστική

δύναμη, επιβάλλεται να ορίζεται κατεξοχήν γύρω από την ανεξαρτησία από το κράτος και την στρατηγική που εκεί συγκροτείται.

δ. Σε αυτά τα πλαίσια επιμένουμε σε μια θέση ότι υπάρχει η δυνατότητα η ανασύνθεση ενός επαναστατικού κινήματος να προκύψει πρώτα και κύρια μέσα από την συγκρότηση ενός ανεξάρτητου ρεύματος της επαναστατικής αριστεράς.

18. Στη σημερινή συγκυρία, μπορεί να μην έχουμε μια επαναστατική αριστερά στις επαρκείς της μορφές έχουμε όμως πιο πρωτόλεια υλικά της. Στον ελληνικό κοινωνικό σχηματισμό είναι δυνατό να διακρίνουμε ένα σύνολο πολιτικών και συνδικαλιστικών ή και τοπικών ομάδων με αναφορά την επαναστατική κομμουνιστική κατεύθυνση. Πρόκειται για σύνολα που συγκροτήθηκαν μέσα από το θρυμματισμό του κομμουνιστικού πολιτικού ρεύματος σε ολόκληρη την μεταπολεμική και κυρίως της μεταπολιτευτική περίοδο. Αφορούν ιστορικές αποκρυσταλλώσεις των μορφών με τις οποίες η ταξική πάλη διαπέρασε το ελληνικό κομμουνιστικό ρεύμα αλλά και ιδιαίτερες θεωρητικές και ιδεολογικές τομές που συνέβησαν σε αυτό. Από την σκοπιά αυτή δεν θα ήταν υπερβολικό να ισχυριστούμε ότι η Επαναστατική αριστερά είναι υπαρκτή στον ελληνικό κοινωνικό σχηματισμό στο επίπεδο των πολιτικών και ιδεολογικών αποτελεσμάτων. Και με την έννοια αυτή υπάρχει ένα αρκετά σημαντικό τμήμα της ελληνικής αριστεράς διανοήσης που αναφέρεται στην επαναστατική αριστερά. Το κομμάτι αυτό τροφοδοτείται σε μεγάλο βαθμό από σημαντικούς ταξικούς αγώνες και κοινωνικά κινήματα που διατρέχουν όλη την μεταπολιτευτική περίοδο και αποτελούν γέννημα της.

Από την άλλη μεριά δεν θα πρέπει να παραγνωρίσουμε σημαντικές μορφές κοινωνικής γείωσης της επαναστατικής αριστεράς μέσα σε ένα γαλαξία σχημάτων κοινωνικών χώρων γειτονιών, πόλεων, επιμέρους μετώπων, εκπαιδευτικών χώρων, εργασιακών χώρων, κοινωνικών κατηγοριών. Οι κοινωνικοπολιτικές αυτές μορφές είναι ιδιαίτερα μαζικές και πολιτικά ζωντανές στον βαθμό που συνδυάζουν την συνάντηση ριζοσπαστικών κοινωνικών πρακτικών και ιδεολογικών αναφορών. Σε πολλές περιπτώσεις τα συσπειρωσιακά σχήματα επιτρέπουν την παραγωγή κοινωνικών κινήματων και πολιτικών αποτελεσμάτων πολύ πιο πλούσιων ακόμη και από αυτά που αντέχει η αντικειμενική κοινωνική και πολιτική δυναμική των κομμάτων της καθεστωτικής – ρεφορμιστικής αριστεράς. Ακόμη και σε δύσκολους καιρούς για την πολιτική απήχηση της επαναστατικής αριστεράς λειτούργησαν και λειτουργούν ως κρίσιμοι χώροι αναπαραγωγής ριζοσπαστικών πρακτικών και αναφορών.

Με την έννοια αυτή η επαναστατική αριστερά εμφανίζεται από τη μια μεριά ως ένας ιδεολογικός διαχωρισμός στην προοπτική του επαναστατικού, κοινωνικού μετασχηματισμού με την ηγεμονία του κομμουνιστικού κινήματος σε αντίθεση με τις στρατηγικές ειρηνικής και σταδιακής μετάβασης και από την άλλη ως ένα πλούσιο πλαίσιο ριζοσπαστικών, κοινωνικών πρακτικών σε μια σειρά από εδαφικούς και κοινωνικούς χώρους, με έμφαση στη διαμόρφωση βασικών κοινωνικών αντιστάσεων απέναντι στην καπιταλιστική αναδιάρθρωση.

Στο κοινωνικό πεδίο η επαναστατική αριστερά αναπαράγεται στο εσωτερικό ενός πλατιού συνόλου κοινωνικών αγωνιστών και κοινωνικών πρακτικών που σηματοδοτούνται από την γενική προτεραιότητα της άμυνας απέναντι στην καπιταλιστική αναδιάρθρωση αναπαράγοντας ένα σύνολο ριζοσπαστικών κοινωνικών πρακτικών χωρίς την δυνατότητα αυτή να κινείται και σε μια αντίστοιχη πολιτική συγκεφαλαίωση.

Με αυτή την έννοια υπάρχει ένας χώρος κοινωνικών και πολιτικών πρακτικών της ριζοσπαστικής αριστεράς που είναι ευρύτερος του πολιτικού δυναμικού της επαναστατικής αριστεράς. Από την σκοπιά αυτή η ριζοσπαστική αριστερά είναι ένας χώρος κοινωνικών πρακτικών και αντίστοιχων ιδεολογικών αναγνωρίσεων που συγκροτείται μέσα από την ιστορική κίνηση του πολιτικού ρεύματος της επαναστατικής αριστερά και του κομμουνιστικού πολιτικού ρεύματος. Είναι προφανές ότι θα ήταν αδύνατη οποιαδήποτε κοινωνική και πολιτική αναπαραγωγή της επαναστατικής αριστεράς στα πλαίσια του ασφυκτικού πολιτικού συσχετισμού δύναμης εάν δεν μπορούσε να γειώνεται μέσα σε πραγματικές κινήσεις μαζών και να αναπτύσσει σημαντικές συμμαχίες με ευρύτερες πολιτικές και ιδεολογικές αναγνωρίσεις.

Ταυτόχρονα θα πρέπει να επισημάνουμε πως η Επαναστατική Αριστερά ακόμα και στο πολιτικό πεδίο είναι δυνατό ανά συγκυρία να διαπερνά το σκληρό κέλυφος της συνολικής αστικής ηγεμονίας κάνοντας

σημαντικές παρεμβάσεις. Οι μάχες στην εκπαίδευση, οι παρεμβάσεις σε δήμους και κυρίως κάτω από το πλαίσιο τοπικών κινήσεων, οι αντιπολεμικές αντιιμπεριαλιστικές πρακτικές είναι δείκτες αυτών των συσσωρεύσεων.

19. Με την έννοια αυτή η θέση για την ανασύνθεση της Ριζοσπαστικής Αριστεράς αφορά κατ' αρχάς τον προσανατολισμό των πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων τη ριζοσπαστικής αριστεράς στην κατεύθυνση της πολιτικής ανασυγκρότησης ενός αριστερού αντικαπιταλιστικού πόλου. Αφορά ένα σύνολο ιδεολογικών πολιτικών και κοινωνικών ανασυνθέσεων της ριζοσπαστικής και επαναστατικής αριστεράς σε μια κατεύθυνση επαναθεμελίωσης του ιδεολογικών του αναφορών των πολιτικών του πρακτικών και των κοινωνικών του γειώσεων. Σηματοδοτεί την καθοριστική σημασία που έχει η συγκρότηση ενός κοινωνικά αναγνωρίσιμου αντικαπιταλιστικού πολιτικού πόλου ή οποία σε τελευταία ανάλυση είναι εφικτή μονάχα στον βαθμό που θα επιχειρηθεί στο εσωτερικό της ταξικής πάλης των κοινωνικών μετώπων και πρακτικών. Είναι μια πρόταση που φιλοδοξεί να ενισχύσει την αποτελεσματική κίνηση των δυνάμεων και την αύξηση της κοινωνικής γείωσης της επαναστατικής αριστεράς μέσα από 3 βασικούς πολιτικούς στόχους

- την τροφοδότηση νικηφόρων αγώνων που να αυξάνουν την ταξική αυτοπεποίθηση των μαζών
- την ανάπτυξη πραγματικών πολιτικών αναχωμάτων στην αναδιαρθρωτική κίνηση, την πόλωση κοινωνικών μερίδων στο έδαφος των συμφερόντων της εργατικής τάξης.
- την ανάπτυξη πολιτικών μορφών ενότητας της Ριζοσπαστικής Αριστεράς στην κατεύθυνση της μείωσης του πολιτικού υποκειμενισμού των επί μέρους ρευμάτων της επαναστατικής αριστεράς και την αύξηση της κοινωνικής και πολιτικής αποτελεσματικότητας των δυνάμεων της στην κατεύθυνση συγκρότησης ενός κοινωνικά αναγνωρίσιμου μετωπικού πολιτικού αντικαπιταλιστικού πόλου.

Σε αντίθεση με άλλες πολιτικές προτάσεις που εκφράζονται σχετικά με την ανασύνθεση- ενότητα κ.λ.π. η πρόταση αυτή δεν εξαντλείται και δεν υλοποιείται με την εκφορά της. Τουναντίον σηματοδοτεί μια συνολική προσπάθεια συσσώρευσης όρων μέσα από ιδεολογικοπολιτικές μετωπικές μορφές ενότητας της ριζοσπαστικές (πρωτοβουλίες – πολιτικές συνεργασίες) αλλά και μαζικές κοινωνικοπολιτικές μορφές ενότητας (σχήματα) και στα τρία επίπεδα ιδεολογικό, πολιτικό και κοινωνικό που αντιστοιχούν σε μια επαναστατική αριστερά αναπαραγόμενη στις επαρκείς της μορφές. Και στα τρία επίπεδα οφείλουμε να προτείνουμε συγκεκριαλωσουμε και αποτιμήσουμε συγκεκριμένες συσσωρεύσεις.

20. Μια διαδικασία ανασύνθεσης της ριζοσπαστικής αριστεράς δεν μπορεί να γίνει σε ένα κοινωνικό κενό. Θεωρούμε ότι η ιστορία του εργατικού κινήματος μας δείχνει ότι οποιοδήποτε βήμα προς την πολιτική συγκρότηση προϋποθέτει και πραγματικά βήματα στον κοινωνικό συσχετισμό δύναμης. Είναι ένδειξη μιας χλιαστικής νοοτροπίας η πεποίθηση ότι η εργατική τάξη αναζητά όρους πολιτικής συγκρότησης όταν ηττάται. Αυτό αποκτά μια ιδιαίτερη σημασία στην σημερινή συγκυρία που είναι ιδιαίτερα αντιφατική: Από την μια υπάρχουν όλα αυτά τα ενδιαφέροντα σημάδια επιστροφής στοιχείων μιας αριστερής πολιτικοποίησης. Από την άλλη όμως όλο το συσσωρευμένο βάρος των προηγούμενων – αλλά και των συντελούμενων- αναδιαρθρώσεων και των ηττών σε μια σειρά από μέτωπα. Και αυτό το βάρος είναι στην πραγματικότητα και από τους βασικούς ανασταλτικούς παράγοντες απέναντι σε οποιαδήποτε προσπάθεια αριστερής ανασύνθεσης, ειδικά αν σκεφτούμε ότι αφορά το μεγαλύτερο μέρος των εργαζόμενων στον ιδιωτικό τομέα, αλλά προοπτικά και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Και όσο και αν είναι αλήθεια ότι σε αρκετές περιπτώσεις εμφανίζεται το φαινόμενο κομμάτια εργαζόμενων που βιώνουν τέτοιες επιθέσεις να έλκονται από μορφές συνολικής πολιτικής ή οραματικής τοποθέτησης (ως υπεραναπλήρωση των όσων υφίστανται στους εργασιακούς χώρους), εντούτοις αυτό δεν μπορεί να έχει μεγάλο μέλλον.

Με αυτή την έννοια θεωρούμε ότι οποιαδήποτε προσπάθεια καταγραφής μιας άλλης αριστερής δυναμικής απαιτεί και προϋποθέτει την προσπάθεια να υπάρχουν σήμερα σε κρίσιμους κόμβους πραγματικές τροποποιήσεις του συσχετισμού δύναμης.

Αυτό με τη σειρά του βάζει μια σειρά από προτεραιότητες:

- ότι δεν μπορούν να συμβάλουν λογικές μειοψηφικής παρέμβασης ή υποτίμησης κινήματων.

- ότι απαιτούνται περισσότερο παρά ποτέ μαζικές πολιτικές μορφές δηλαδή τα ανεξάρτητα αριστερά σχήματα αλλά και έμφαση στην δράση μέσα σε μαζικούς χώρους, πάλη για την ανάπτυξη – διεύρυνση συνδικαλιστικών πρακτικών σε συνολική αντιπαράθεση με την αναδιαρθρωτική κίνηση.
- ότι χρειάζεται να κάνουμε ότι μπορούμε για να τροποποιήσουμε την σημερινή κοινωνική σύνθεση της ριζοσπαστικής αριστεράς και –προοπτικά- να υπερβούμε την ειδική βαρύτητα της νέας μικροαστικής τάξης στο εσωτερικό της.

Γι' αυτό τα ανεξάρτητα αριστερά σχήματα στους κοινωνικούς χώρους αποτελούν μια στρατηγικού τύπου επιλογή στην περίοδο που διανύουμε. Αποτελούν και αυτά τρόπο απάντησης της κρίσης του επαναστατικού κινήματος αφού επιτρέπουν την ανασύνθεση μιας διαλεκτικής θεωρίας και πράξης, πολιτικής αναφοράς και κοινωνικής παρέμβασης. Αποτελούν βασική μορφή γραμμής μαζών, υπερβαίνουν κάθε μηχανιστικό σχήμα 'παράταξης - μάντα μεταβίβασης της κομματικής γραμμής', σέβονται την αυτονομία του μαζικού κινήματος.

21. Γνωρίζουμε βέβαια ότι μέσα σε όλη αυτή την προσπάθεια στροφής προς τις μάζες η ριζοσπαστική αριστερά αντικειμενικά εκτίθεται στην πίεση της απαίτησης για έναν άμεσο μεταρρυθμισμό που να αντιστοιχεί στις άμεσες απαιτήσεις των εργατικών και λαϊκών στρωμάτων. Δεν είναι τυχαίο ότι αρκετές από τις προτάσεις για «αντινεοφιλελεύθερα μέτωπα» κατεξοχήν στηρίζονται σε μια προβολή της προτεραιότητας των άμεσων αιτημάτων. Γνώμη μας είναι πως είναι λάθος να προσπαθήσουμε απέναντι σε αυτή την αντικειμενική αντίφαση να διαχωριστούμε εκβιάζοντας ένα διαφορετικό, πιο «στρατηγικά αντικαπιταλιστικό» περιεχόμενο των άμεσων αιτημάτων, μια που αυτό οριακά θα μας οδηγούσε σε μια απομόνωση από τους ίδιους τους όποιους αγώνες ξεσπούν. Αντίθετα θα πρέπει να αντιλαμβανόμαστε τα αντικειμενικά όρια των άμεσων διεκδικήσεων, να συμβάλλουμε πάνω από όλα στην αποτελεσματικότητα των αγώνων και μέσα σε όλη αυτή τη διαλεκτική να δοκιμάζουμε να αρθρώσουμε μια διαφορετική πολιτική κατεύθυνση.

Και εδώ είναι κομβικό το ζήτημα τόσο των διακριτών πολιτικών μορφών μέσα σε κοινωνικούς χώρους (που αποτελούν άμεσες και ορατές αποτυπώσεις μιας διαφορετικής πολιτικής στρατηγικής) όσο και ενός αντικαπιταλιστικού προγράμματος πάλης που θα επιτρέπει στο έδαφος των άμεσων διεκδικήσεων και της κινητικότητας γύρω από αυτές να αναδεικνύονται οι πολιτικές διαφορές. Θα είναι δε ακριβώς αυτός ο βαθμός στον οποίο θα αναπτύσσονται και πολιτικές μορφές ενότητας και διαλόγου της ριζοσπαστικής αριστεράς αυτός που θα επιτρέπει να χειριζόμαστε αποτελεσματικά την διαλεκτική αντίφαση ανάμεσα στην ανάγκη αντιρεφορμιστικής οριοθέτησης και την πίεση για έναν άμεσα αποτελεσματικό μεταρρυθμισμό.

22. Οποιαδήποτε διαδικασία ανασύνθεσης της ριζοσπαστικής αριστεράς δεν μπορεί να γίνει σε ένα ιδεολογικό κενό ούτε να στηριχθεί στον ιδεολογικό αγνωστικισμό. Ούτε όμως θεωρούμε απάντηση την ιδεοληπτική εμμονή. Γνώμη μας είναι ότι θα πρέπει να αντισταθούμε στον πειρασμό της διαγραφής του όποιου θεωρητικού και ιδεολογικού κεκτημένου αντίθεσης στις επιδράσεις της κυρίαρχης ιδεολογίας, στον οικονομισμό, τον παραγωγισμό, τον αστικό ανθρωπισμό. Θα πρέπει όμως ταυτόχρονα να έχουμε πραγματική συνείδηση των αντικειμενικών ορίων που θέτει στην πολιτική μας τοποθέτηση, όχι μόνο την δική μας με την στενή έννοια, αλλά συνολικά όποιου αποπειράται μια αντικαπιταλιστική παρέμβαση, το μέγεθος των πραγματικών ηττών του κομμουνιστικού κινήματος. Άλλωστε η κομμουνιστική θεωρία και ιδεολογία οφείλει να είναι σε τελική ανάλυση υπόθεση πολύ ευρύτερων μαζών, να κρίνεται και να δοκιμάζεται σε πολύ μεγαλύτερες κλίμακες πολιτικών πρακτικών. Με αυτή την έννοια επιμένουμε ότι οι όποιες τοποθετήσεις μας θα είναι αναγκαστικά μετέωρες όσο διατηρείται σημερινή κλίμακα πολιτικών πρακτικών και κοινωνικής εκπροσώπησης.

Σε αυτά τα πλαίσια αυτό στο οποίο επιμένουμε είναι να αποφύγουμε τον πειρασμό μιας εγκεφαλικής κατασκευής ενός πολιτικού προγράμματος. Αυτό δεν αναιρεί την αναζήτηση όρων ενός σύγχρονου αντικαπιταλιστικού προγράμματος. Με αυτό εννοούμε ότι θα πρέπει να αναζητηθούν εκείνα τα σημεία, που με βάση το σημερινό επίπεδο ανάπτυξης των πολιτικών και ιδεολογικών πρακτικών της

ριζοσπαστικής αριστεράς, θα συγκροτούν την πολιτική και στρατηγική ιδιαιτερότητα ενός εν δυνάμει διακριτού αντικαπιταλιστικού πόλου.

Γιατί δεν ξεχνάμε ότι η πραγματική αποσταθεροποίηση των καπιταλιστικών σχέσεων εκμετάλλευσης και εξουσίας (αλλά και οι αναγκαστικές μεταρρυθμίσεις ως παραχώρηση προς τις λαϊκές μάζες) δεν ήρθαν ποτέ μόνο από την αυθόρμητη ανάπτυξη της ταξικής πάλης και τον εργατικό διεκδικητισμό (όσο ισχυρός και «άγριος» κι αν ήταν). Προϋπέθεταν και ένα ανταγωνιστικό αντιηγεμονικό σχέδιο, όχι απλά ένα πρόγραμμα αντίστασης ή διεκδίκησης, αλλά και το όραμα μιας εναλλακτικής κοινωνικής οργάνωσης, άρα και την ύπαρξη αυτόνομων οργανώσεων της εργατικής τάξης και των συμμάχων της, που να μπορούν να ορίζουν με τρόπο απτό και μαζικά αντιληπτό, τόσο την άμεση καθ' ημέρα πολιτική πράξη και διεκδίκηση, όσο και ένα γενικότερο πολιτικό σχέδιο μετάβασης σε μια άλλη κοινωνική πραγματικότητα. Μόνο που η επεξεργασία μιας σύγχρονης επαναστατικής στρατηγικής έχει τεράστιες προϋποθέσεις που κατά πολύ μας υπερβαίνουν λοιπόν στο σύνολό της η επαναστατική στρατηγική απαιτεί όρους μαζικούς, όρους άλλης ανάπτυξης του κινήματος και δεν μπορεί να είναι υπόθεση απλών πολιτικών ομάδων ή έστω «μετώπων» τους.

23. Αυτό όμως δεν ακυρώνει την σημασία κρίσιμων οριοθετήσεων που να αποτελούν την αφετηρία αυτής της επεξεργασίας, όχι με την έννοια των a priori όρων, αλλά των σημείων προς τα οποία θέλουμε να τείνει μια ανοιχτή και δυναμική διαδικασία:

α. Η αναφορά στην εργατική τάξη ως την πρωτοπόρα αντικαπιταλιστική δύναμη, η οριοθέτηση από λογικές τέλους της εργασίας και νέων υποκειμένων, έμφαση στην κεντρικότητα της αντίθεσης κεφάλαιο εργασία, η οριοθέτηση από όλες τις εκδοχές «προτάσεων οικονομικής πολιτικής», «ανάπτυξης». Η αντίληψη των συμμαχιών ως πεδίου όπου κρίνεται κάθε στιγμή η ηγεμονία της εργατικής τάξης και ταυτόχρονα η οριοθέτηση από κάθε λογική συμμαχίας με τμήματα της αστικής τάξης.

β. Η εμμονή στον επαναστατικό δρόμο, στην ανάγκη της σοσιαλιστικής επανάστασης, στην αντίληψη της επαναστατικής διαδικασίας ως μιας πορείας όξυνσης και πόλωσης αντιφάσεων και προσπάθειας επαναστατικοποίησης όλων των μηχανισμών και των τόπων που αναπαράγουν την δυνατότητα (επαν)εμφάνισης αστικών στρωμάτων.

γ. Η διατήρηση της στρατηγικής σημασίας της συντριβής του αστικού κράτους απέναντι σε λογικές αξιοποίησής του για την σοσιαλιστική οικοδόμηση, που σημαίνει και την ανάγκη μιας διαρκούς πολιτικής και ιδεολογικής ανεξαρτησίας του εργατικού κινήματος από το σύνολο των κρατικών μηχανισμών, αλλά και την έμφαση στην πολιτική συγκρότηση (και όχι στον απλό κινηματισμό).

δ. Μια ορισμένη τοποθέτηση για την μορφή της ιμπεριαλιστικής αλυσίδας που να επιμένει στο άνισο τρόπο με τον οποίο συγκροτούνται οι αντιθέσεις στους επιμέρους κρίκους, που να τονίζει τον τρόπο με τον οποίο είναι οι εσωτερικές εξελίξεις της ταξικής πάλης σε κάθε σχηματισμό αυτές που είναι οι καθοριστικές και όχι κάποιες αφηρημένες νομοτέλειες του «παγκόσμιου καπιταλισμού». Με αυτό τον τρόπο έμφαση στον αναγκαστικό εθνικό χαρακτήρα του εργατικού κινήματος. Αλλά και προβολή ενός φάσματος από σαφείς πολιτικούς στόχους αποδέσμευσης από τους ιμπεριαλιστικούς μηχανισμούς όχι στη βάση ιδεολογημάτων εθνικής ανάπτυξης αλλά στα πλαίσια μιας αντικαπιταλιστικής στρατηγικής.

ε. Μια ικανότητα να παρακολουθούμε τις πραγματικές εξελίξεις της ταξικής πάλης άρα και την ικανότητα του καπιταλισμού να αναδιαρθρώνεται και να αποφεύγουμε λογικές οικονομισμού και καταστροφισμού που δεν μπορούν να τροφοδοτήσουν την αντικειμενική εκτίμηση της συγκυρίας στ. Η έμφαση στον αναγκαίο δημοκρατικό χαρακτήρα που πρέπει να έχει το αντικαπιταλιστικό κίνημα, όχι με την έννοια της αφηρημένης υπεράσπισης κάποιων δικαιωμάτων, ή της αποδοχής της αστικής δημοκρατίας, αλλά με την έννοια της ύπαρξης όλων των πολιτικών εγγυήσεων και μιας τέτοιας κουλτούρας ώστε να ξεδιπλώνονται όλες οι πραγματικές αντιφάσεις της ταξικής πάλης.

24. Οποιαδήποτε προσπάθεια για μια πολιτική πρόταση για την ανασύνθεση της ριζοσπαστικής αριστεράς δεν μπορεί να έχει την μορφή απλώς μιας πολιτικής πρότασης. Αυτό θα αντιστοιχούσε σε μια εγκεφαλική σύλληψη της πολιτικής που παραβλέπει την υλικότητα της ταξικής πάλης και την αντιμετωπίζει απλώς ως «διάλογο». Ούτε μπορούμε απλώς και μόνο να δούμε την πολιτική πρότασή μας ως μια έκκληση στην ανάγκη για ενότητα. Άλλωστε δεν υπάρχει καμιά αφηρημένη ανάγκη να «ενώνονται» οι επαναστάτες, υπό προϋποθέσεις όξυνσης της ταξικής πάλης στο εσωτερικό του κινήματος μπορεί και να απαιτείται να διασπώνται.

Αρα λοιπόν θέλουμε να διαλέξουμε έναν διαφορετικό δρόμο:

- Να μπορέσουμε να αρθρώσουμε το αίτημα της ενότητας και της κοινής δράσης πάνω στις ίδιες τις τάσεις της ταξικής πάλης
- Να μπορέσουμε να διαμορφώσουμε όρους αναπαραγωγής με τρόπο δημιουργικό των αντιθέσεων εντός της επαναστατικής αριστεράς και όχι καταστροφικό
- Να μπορέσουμε να διαμορφώσουμε όρους αντικειμενικής πίεσης προς την κατεύθυνση της ενότητας, πραγματικά και μη αντιστρέψιμα κεκτημένα ενωτικής δράσης.

Αυτό σημαίνει ότι πρέπει εξασφαλίσουμε όρους ξεδιπλώματος μιας πραγματικής διαλεκτικής της ηγεμονίας μέσα στις ενωτικές μορφές. Με αυτό εννοούμε ότι προφανώς και έχουμε την γνώμη ότι για να μπορεί ένα εγχείρημα ενότητας να μπορέσει να λειτουργήσει θα πρέπει να ηγεμονεύεται και από στοιχεία μιας μάχιμης πολιτικής γραμμής. Προφανώς και αυτό δεν μπορεί να υποκαταθεί από πρακτικές πολιτικού μέσου όρου. Αντίθετα εκ των πραγμάτων ένα προγραμματικό στοιχείο θα τεθεί. Με ποιο τρόπο όμως; Η λογική της κυριαρχίας οργανωτικής ή άλλης αργά ή γρήγορα θα σημαίνει αποβολή τάσεων ή απόψεων (όπως αντίστοιχα και ο εκ των προτέρων εκβιασμός). Αρα λοιπόν απαιτείται μια άλλη κίνηση, μια άλλη διαδικασία. Αυτό προσπαθούμε να περιγράψουμε μέσα από το τρίπτυχο Όξυνση – Μετατόπιση – Διόρθωση. Με αυτό εννοούμε ότι επιλέγουμε τέτοιες πολιτικές πρακτικές (σε όλο το φάσμα από το κίνημα έως τον πολιτικοθεωρητικό διάλογο) που εκ των πραγμάτων επιτρέπουν να αναδεικνύονται οι πραγματικά κρίσιμες οριοθετήσεις, να οξύνονται οι αντιθέσεις των όποιων αρχικών τοποθετήσεων, να υπάρχουν στοιχεία πραγματικής πολιτικής μετατόπισης και διόρθωσης πολιτικών απόψεων. Και δίνουμε έμφαση σε αυτό το σημείο ακριβώς γιατί όλοι αντιλαμβανόμαστε ότι χωρίς σαφή στοιχεία στρατηγικής πολιτικής και ιδεολογικής τοποθέτησης, χωρίς στοιχεία ενός σύγχρονου αντικαπιταλιστικού προγράμματος δεν μπορεί να είναι πειστικό ένα πολιτικό εγχείρημα

Όλα αυτά περιγράφουν την προσπάθεια για μια πραγματική διαδικασία:

- Κοινές πρωτοβουλίες που να διαμορφώνουν ένα κεκτημένο κοινής δράσης και συναντίληψης, αλλά και ένα εν δυνάμει ακροατήριο τέτοιο που να αποτρέπει την «έξοδο» των διαφόρων τάσεων από τα κοινά εγχειρήματα
- Ανάπτυξη εντός των πρωτοβουλιών στοιχείων πολιτικοθεωρητικού διαλόγου ώστε να αναδεικνύονται με ορθό τρόπο οι διαφωνίες και οι αποκλίσεις.
- Προσπάθεια για ανέβασμα του επιπέδου παρέμβασης ώστε να δοκιμάζονται οι όποιες απόψεις και η δυνατότητα τους να είναι πραγματική μάχιμες.
- Απολογισμός των όποιων παρεμβάσεων και προσπάθεια να εσωτερικεύονται σε επίπεδο τάσεις τα στοιχεία εκείνα που είχαν μια πραγματική δυναμική με την ελπίδα να δημιουργούνται και στοιχεία ιδεολογικών μετατοπίσεων.
- Είναι προφανές ότι αυτό εκτός των άλλων απαιτεί μέσα στις κοινές πρωτοβουλίες (σε όλο το φάσμα τους) εκείνες τις πολιτικές μορφές διαλόγου, συζήτησης και απόφασης που επιτρέπουν αυτού του είδους τις μετατοπίσεις.

25. Ταυτόχρονα είναι απαραίτητο να ξεδιπλωθεί μια δυναμική αναχαίτισης κρίσιμων αντιφάσεων και πολιτικών αποκλίσεων που εμφανίζονται μέσα στο σώμα της ριζοσπαστικής αριστεράς, που σχηματικά είναι οι ακόλουθες:

- Η εντονότερη παρά ποτέ παρουσία τάσεων δορυφοροποίησης γύρω από την ρεφορμιστική αριστερά. Η τάση αυτή δεν διατυπώνεται πια με ένα παραδοσιακό λεξιλόγιο πολιτικού εισοδισμού (παρουσία στην επίσημη αριστερά ως μοχλός επαφής με την εργατική τάξη) ή

πολιτικού υπολογισμού (κρίση της αριστεράς), αλλά μέσα από μια βολονταριστική διεκδίκηση της δυνατότητας η ριζοσπαστική αριστερά να σφραγίσει την ανασύνθεση της ενιαίας αριστεράς, παραβλέποντας όχι μόνο την ιστορικότητα αλλά την επικαιρότητα της διάκρισης ρεφορμισμού και επαναστατικής τομής και μετατοπίζοντας το όριο στην απλή τακτική άρνηση του κυβερνητισμού από τη μια και από την άλλη παραγνωρίζοντας την έλλειψη των αναγκαίων όρων προκειμένου στην υλοποίηση μιας τέτοιας στρατηγικής. Δεν είναι τυχαίο ότι σε αυτά τα πλαίσια αναπαράγεται όλο το παραδοσιακό λεξιλόγιο της αριστεράς (και οι αυταπάτες της): υπάρχει μία αριστερά (με κοινό εχθρό τον «δικομματισμό»), και ένα ενοποιημένο ακροατήριό της το οποίο είναι γενικά δυσαρεστημένο και εξεγερμένο. Η αίγλη των κινημάτων της αντιπαγκοσμιοποίησης αξιοποιείται συστηματικά για την προσθήκη νομιμοποίησης στο όλο εγχείρημα, πόσο μάλλον αφού θεωρείται ότι η απλή συμπίεση αποτελεί αυτόματη κολυμπήθρα του Σιλβάμ σε μια ιδιότυπη αναπαραγωγής της παλιάς ρήσης του Μπερνστάιν για το κίνημα που είναι τα πάντα. Είναι χαρακτηριστική η μετατόπιση (ολόπλευρα και με πρακτικές οριοθέτησης από την υπόλοιπη αριστερά) σε αυτή την λογική κομματιών που στο παρελθόν είχαν έως και σεχταριστική εμμονή στην υπεράσπιση της αυτοτέλειας της επαναστατικής αριστεράς και κυρίως του εαυτού τους.

- Η εμφάνιση, παράλληλα, και ενός άλλου κινηματισμού, αντικαπιταλιστικού αυτή την φορά που παρότι επιμένει στην σημασία της τομής με τις ρεφορμιστικές απόψεις εντούτοις υποτιμά την σημασία της πολιτικής συγκρότησης, της κομμουνιστικής αναφοράς. Τίμημα συχνά αυτού του ριζοσπαστισμού η περιφρόνηση της γραμμής μαζών, της ανάγκης κοινωνικών και πολιτικών συμμαχιών, συχνά η σύγχυση ανάμεσα σε πολιτική πρωτοπορία και κοινωνικό κίνημα με αποτέλεσμα την αυτοαναγόρευση μειοψηφικών πολιτικών πρακτικών σε κοινωνικά κινήματα, αλλά και η τάση για μια συνειδητά μειοψηφική, «προκλητική» απεμπόληση στοιχείων που σφράγισαν τον αριστερό λόγο στον τόπο μας και συγκροτούν μια αριστερή πολιτική ταχτική, όπως και η στο όνομα του «νέου» διαγραφή κρίσιμων πολιτικών και θεωρητικών οριοθετήσεων από τον αυθορμητισμό, τον αναρχοσυνδικαλισμό την αυτονομία. Αν αυτό ισχύει για τους οργανωμένους πολιτικούς χώρους της ριζοσπαστικής αριστεράς, αντίστοιχες λογικές υπάρχουν στο εσωτερικό της κοινωνικής ριζοσπαστικής αριστεράς Παράλληλο φαινόμενο και η ιδιότυπη τάση πολιτικής ιδιώτευσης σημαντικού μέρους του ανεξάρτητου δυναμικού της ριζοσπαστικής αριστεράς με την έννοια της απροθυμίας συμμετοχής στις όποιες διαδικασίες για την πολιτική συγκρότηση και μιας ιδιότυπης αυτάρκειας ως προς την επιμέρους συνδικαλιστική απεύθυνση.
- Η αναπαραγωγή μιας εγκεφαλικής σύλληψης της πολιτικής συγκρότησης η οποία ταυτίζεται με την κομματική οικοδόμηση και την με κάθε τρόπο κατοχύρωση μέσω πρακτικών κεντρικοπολιτικής απεύθυνσης (κύρια εκλογικής) μιας πολιτικής παρουσίας σε συνδυασμό με μια θεωρητικίστικη σύλληψη της πολιτικής οριοθέτησης πέρα κι έξω από τα πραγματικά πολιτικά επίδικα με τη μέθοδο του στρουθοκαμηλισμού.
- Η παράλληλη τάση για αυτόκεντρες μορφές ανάπτυξης συνήθως με την μορφή της αυτοαναγόρευσης σε κέντρο του πολιτικού σύμπαντος, την παράθεση ενός πλήθους από μετωπικά σχήματα «βιτρίνες», και ένα συστηματικό μαϊμούδισμα της τρέχουσας πρακτικής του ΚΚΕ (που όμως παραβλέπει όχι μόνο την διαφορά κλίμακας αλλά και τα τρέχοντα κρισιακά σημεία στην κίνηση του ΚΚΕ).
- Ο εγκλεισμός σε ιστορικές ιδεολογικές αναφορές και η υπεράσπιση πολιτικών και ιδεολογικών θέσεων με θεολογικούς όρους. Όσο και αν αυτό επιτρέπει την αναπαραγωγή στοιχείων πολιτικής ταυτότητας ή πολιτικών δεξιοτήτων στο τέλος λειτουργεί ανασταλτικά απέναντι στην δυνατότητα παρακολούθησης και ερμηνείας της πραγματικότητας (που ενίοτε αλλάζει...) αλλά και στην ικανότητα συνύπαρξης με άλλα ρεύματα.

26. Ο χώρος της ριζοσπαστικής αριστεράς βρίσκεται σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμι. Δεν είναι μόνο οι τάσεις δορυφοριοποίησης γύρω από το ρεφορμισμό που εντείνονται. Είναι επίσης ο τρόπος που το σύνολο των τάσεων της ριζοσπαστικής αριστεράς διαπερνώνται από εντονότερες αντιθέσεις, εσωτερικές προστριβές, ανοιχτά ερωτήματα. Αυτό κατά τη γνώμη μας αποτυπώνει την ίδια την αντιφατικότητα της συγκυρίας, αλλά και την συνειδητοποίηση των ορίων των μέχρι τώρα στρατηγικών, είτε των στρατηγικών

αυτόκεντρης ανάπτυξης, είτε της λογικής των μικρο-μετώπων με όρους πολιτικού συγχρωτισμού. Αυτές οι τάσεις εάν αφεθούν στην σημερινή δυναμική τους το πιο πιθανό είναι να οδηγήσουν όχι μόνο σε μια αποδιάρθρωση της πολιτικής ενότητας του χώρου, αλλά και σε μια κατάσταση γενικευμένου ιδεολογικού σεπαρατισμού, όπου με θραυσματικό τρόπο ο καθένας θα υπεραμύνεται της «διαφοράς» του.

Γνώμη μας είναι πως όλες αυτές οι αντιθέσεις δεν μπορούν να επιλυθούν στο επίπεδο όπου τίθενται σήμερα. Αντίθετα ο μόνος τρόπος αυτές οι αντιθέσεις από (εν δυνάμει) ανταγωνιστικές να γίνουν διαλεκτικές (ικανές να συντεθούν) είναι η διαμόρφωση ενός ανώτερου επιπέδου πολιτικής ενότητας, ανώτερου τόσο με την έννοια του πολιτικού εύρους, όσο και κυρίως της κοινωνικής αναφοράς.

Δεν προκρίνουμε μια κλασική λογική πολιτικών προτάσεων. Αντίθετα αυτό που ιεραρχούμε ως σημαντικό αυτή την περίοδο είναι μια λογική στοιχείων πραγματικού ενωτικού βηματισμού της ριζοσπαστικής αριστεράς, που να κατοχυρώνουν την δυναμική της κοινής δράσης, να επιτρέπουν την γείωση της πολιτικής συζήτησης και της ιδεολογικής αναζήτησης σε πραγματικές μάχες, να σφυρηλατούν δεσμούς ανάμεσα σε ένα υπαρκτό πολιτικό δυναμικό, να γειωθεί η υπόθεση της ανασύνθεσης στο έδαφος μιας πραγματικής και κατά το δυνατό νικηφόρας δυναμικής.

Αυτό άλλωστε προκύπτει και μέσα από την ίδια τη συγκυρία: Η εντυπωσιακή επιστροφή των μαζών στο δρόμο στις μεγάλες αντιπολεμικές διαδηλώσεις, η επιτυχία των μέχρι τώρα κινητοποιήσεων ενάντια στην Ε.Ε., η απήχηση των μπλοκ της ριζοσπαστικής αριστεράς μέσα σε όλες αυτές τις διεργασίες είναι στοιχεία που δίνουν μια άλλη δυναμική στο εγχείρημα της ανασύνθεσης, αλλά και σε κάθε προσπάθεια κατοχύρωσης ενός άλλου ενωτικού βηματισμού τόσο σε επίπεδο κοινωνικών χώρων όσο και σε πιο κεντρικό πολιτικό επίπεδο.

27. Σε αυτή τη δυναμική πολύ σημαντικό ρόλο έπαιξε και παίζει το εγχείρημα της Πρωτοβουλίας Αγώνα Θεσσαλονίκη 2003. Το εγχείρημα αυτό αποτελεί μία από τις πιο μαζικές εμπειρίες κοινής δράσης της ριζοσπαστικής αριστεράς συνδυάζοντας μια σειρά από κρίσιμα στοιχεία:

- Την διαμόρφωση μιας ιδιαίτερα ενδιαφέρουσας πολιτικής σύνθεσης μαζί με τον αποτελεσματικό σχεδιασμό της πολιτικής δράσης που αποτυπώνουν ένα επίπεδο πολιτικής συνεννόησης σπάνιο για τα δεδομένα της ριζοσπαστικής αριστεράς.
- Την κεντρική πολιτική αναφορά με την μαζική κοινωνική δράση και παρέμβαση
- Την συνύπαρξη ανάμεσα σε διαφορετικές πολιτικές τάσεις και ρεύματα μαζί με μια γείωση με σχήματα κοινωνικών χώρων, τοπικές κινήσεις και σχήματα νεολαίας
- Την δημοκρατική λειτουργία και τον αποκεντρωμένο χαρακτήρα που έδινε και πανελλαδικό χαρακτήρα, ενώ ταυτόχρονα επέτρεπε στοιχεία αυτενέργειας
- Την στενή συνεργασία συντρόφων από διαφορετικούς χώρους παράλληλα με την ισότιμη παρουσία και ανεξάρτητων συντρόφων και συνολικά την κατάκτηση μιας νέας και ανεβασμένης ποιότητας συντροφικότητας ανάμεσα σε ένα δυναμικό με διαφορετική προσέγγιση

Η πολιτική αντοχή της πρωτοβουλίας μέσα στις αντιπολεμικές κινητοποιήσεις και την ένταση της αντιπαράθεσης με το ΚΚΕ και το Ελληνικό Κοινωνικό Φόρουμ απέδειξε πως είναι δυνατό η ριζοσπαστική αριστερά να επιτύχει μάχιμες και ανθεκτικές πολιτικές συνθέσεις ακριβώς όταν η πρακτική της διαπερνάται από την έντονη επιρροή της κοινωνικής δυναμικής. Σε αντίθεση δηλαδή με μια παγιωμένη αντίληψη ότι η παρουσία του κινήματος απαιτεί την μεγαλύτερη καθαρότητα, αποδείχθηκε ότι είναι ακριβώς η κοινωνική δυναμική που επιτείνει τις πολιτικές συνθέσεις και επιβάλλει έναν μάχιμο ενωτικό βηματισμό.

Είναι σαφές ότι η Πρωτοβουλία έχει καταφέρει να υπερβεί κατά πολύ έναν απλό κινηματικό συντονισμό και αυτό μπορεί να εξηγήσει και την ιδιαίτερη απήχηση που έχει τόσο σε ένα οργανωμένο όσο και σε ένα ανένταχτο δυναμικό. Και αυτό γιατί μέσα στη συγκυρία αναδεικνύονται εκείνα τα πολιτικά μορφώματα που πραγματικά αντιστοιχούν στην συγκεκριμένη δυναμική και το επίπεδο ανάπτυξης των ταξικών αγώνων όσο όμως και την πολιτικοποίηση όσων συμμετέχουν σε αυτά. Σήμερα εκείνα τα εγχειρήματα που δείχνουν να έχουν πραγματικά απήχηση είναι αυτά που κατά κάποιο τρόπο κατορθώνουν να υπερβαίνουν τόσο την απλή συνδικαλιστική δράση όσο και την κλασική μετωπική πολιτική λειτουργία και να συνδυάζουν την ανεβασμένη πολιτικοποίηση με τον κινηματικό χαρακτήρα, την ενωτική δράση με την δημοκρατική πολιτική λειτουργία, που επιτρέπουν την συνύπαρξη ανάμεσα σε συγκροτημένες τάσεις

και ανένταχτους αγωνιστές ή σχήματα, που επιτρέπουν το άνοιγμα του πολιτικοθεωρητικού διαλόγου παράλληλα με την δυνατότητα μιας σχετικής αυτοδιαχείρισης της κοινωνικής παρέμβασης. Είναι προφανές ότι τέτοιου είδους μορφές συνδυασμένης πολιτικής συγκρότησης και κινηματικής δράσης αποτελούν μια σχετικά πρωτότυπη πολιτική μορφή ενότητας, την δυναμική της οποίας σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να υποτιμήσουμε ή ακόμη χειρότερα να την χαρίσουμε σε άλλους (παράδειγμα στην λογική του Φόρουμ).

Γι' αυτό και πιστεύουμε ότι η δυναμική της Πρωτοβουλίας ως αντιμπεριαλιστικού αντικαπιταλιστικού πολιτικοκινηματικού συντονισμού μπορεί και πρέπει να συνεχιστεί και μετά τον Ιούνιο του 2003 δοκιμάζοντας και βαθαινοντας την πολιτική της σύνθεση σε σχέση με τα ζητήματα της αντιμπεριαλιστικής – αντιπολεμικής πάλης, της αντι –ΕΕ δράσης αλλά και σε σχέση και με όλες τις μεταλλάξεις του νέου Ευρω-συντάγματος, της ανάδειξης μιας ριζοσπαστικής κατεύθυνσης εντός των κινημάτων κατά της παγκοσμιοποίησης.

Η Πρωτοβουλία Αγώνα Θεσσαλονίκη 2003 τελικά κατάφερε να δικαιώσει τις προσδοκίες μας και να είναι ένα από τα πιο μαζικά και πετυχημένα εγχειρήματα της ριζοσπαστικής αριστεράς. Η επιτυχία αυτή αποτυπώθηκε στην λειτουργία του κάμπινγκ, στην πετυχημένη παρέμβαση στο Ν. Μαρμαρά, στην εντυπωσιακή μαζικότητα του Σαββάτου, στην πετυχημένη συνέλευση απολογισμού. Καταγράφηκε επίσης στην εκδήλωση για τα εργατικά (την πιο μαζική όλου του τετραημέρου) καθώς και στην επαρκή αντιμετώπιση όλων των προβλημάτων οργάνωσης και περιφρούρησης.

Με αυτή την έννοια δικαιώνει ο τελικός απολογισμός την επιλογή μας να στηρίξουμε την Πρωτοβουλία, να συμβάλουμε αποφασιστικά στην διαμόρφωση της πολιτικής φυσιογνωμίας της, να αναλάβουμε σημαντικό μέρος της οργανωτικής δουλειάς της παρά το κόστος που αυτό συνεπαγόταν. Και αυτό γιατί ουσιαστικά η επιτυχία της Πρωτοβουλίας στηρίζεται στα στοιχεία και μιας δικής μας αντίληψης για μια μάχη δημοκρατική μετωπική ενότητα της ριζοσπαστικής αριστεράς.

28. Η πετυχημένη παρουσία της Πρωτοβουλία καθ'αυτής δεν θα πρέπει να μας κάνει να παραβλέψουμε τα προβλήματα που είχε η συνολική κινητοποίηση της Θεσσαλονίκης: Περιορίστηκε ουσιαστικά σε ένα κοινωνικό δυναμικό της φοιτητικής νεολαίας και σε πολιτικό δυναμικό της αριστεράς, αν και αρκετά διευρυμένο, χωρίς όμως επί τις ουσίας άνοιγμα σε κρίσιμες κοινωνικές κατηγορίες, ούτε και στην πόλη της Θεσσαλονίκης. Δεν συνοδεύτηκε, όπως και συνολικά όλο το εξάμηνο της ελληνικής προεδρίας, από μια ένταση του κοινωνικού διεκδικητισμού. Εμφανίστηκαν και καταγράφηκε μια ιδιαίτερη μαζικότητα πρακτικών τυφλής θεαματικής βίας.

Αντίστοιχα δεν θα πρέπει να παραβλέπουμε και εκείνα τα προβλήματα σήμερα στο χώρο της ριζοσπαστικής αριστεράς τα οποία και διαπέρασαν σε κρίσιμες στιγμές και την Πρωτοβουλία.

- Την ταλάντευση ως προς την στήριξή της που επιδεικνύουν τάσεις οι οποίες επιμένουν σε μια λογική συγκρότησης γύρω από ιστορικές ιδεολογικές οριοθετήσεις και κατά συνέπεια αδυνατούν να υπάρξουν μέσα σε μια πιο ανοιχτή διαδικασία πολιτικού συντονισμού και κινηματικής δράσης, έστω και αν αντιλαμβάνονται την πραγματική πολιτική δυναμική τέτοιων εγχειρημάτων.
- Την υποτίμηση της συζήτησης για την πολιτική ανασύνθεση της ριζοσπαστικής αριστεράς που χαρακτηρίζει μεγάλο μέρος του δυναμικού των σχημάτων, κάτι που είχε ως αποτέλεσμα και την μειωμένη εμπλοκή σχημάτων (εργασιακών χώρων αλλά και κινήσεις γειτονιάς – πόλης) με τις διαδικασίες της πρωτοβουλίας.
- Τη διατήρηση μιας μηχανιστικής αντίληψης για τη συγκρότηση του μετώπου που είχε ως αποτέλεσμα μια απόσταση άλλων συντρόφων από το όλο εγχείρημα και την απλή αναπαραγωγή μιας λογικής μετώπου κορυφής
- Την αναπαραγωγή στο εσωτερικό των σχημάτων της νεολαίας μιας ιδιαίτερα προβληματικής αντίληψης για την πολιτική που συνδυάζει την υπερπολιτικοποίηση μιας γενικής παράθεσης αντικαπιταλιστικών στόχων με έναν γενικό κινηματισμό που στο έδαφος μιας αδυναμίας σύλληψης του τί σημαίνει πραγματικά κίνημα και γραμμή μαζών οδηγεί αφενός σε μια σύγχυση κινήματος και πολιτικής πρωτοπορίας (μια πολιτική μειοψηφία αυτοχαρακτηρίζεται κίνημα) αφετέρου σε μια ιδιαίτερη εμμονή στη συμβολική βαρύτητα αντικατασταλιστικών ακτιβισμών, εμμονή που συχνά καλύπτει ένα πραγματικό έλλειμμα ουσιαστικής πολιτικοποίησης. Οριακή (και ευτυχώς ιδιαίτερα

μειοψηφική) εκδοχή αυτής της μετατόπισης είναι και η καταγραφή στοιχείων φλερταρίσματος με αναρχοαυτόνομες πρακτικές που καταγράφηκε σε σχήματα της Θεσσαλονίκη. Τα στοιχεία αυτά αποτυπώνουν τόσο τα προβλήματα και της αντιφάσεις της σημερινής γενικόλογης πολιτικοποίησης των ΕΑΑΚ που αδυνατούν να έχουν ένα πραγματικό πολιτικό σχέδιο για μια σύγχρονη γραμμή μαζών στη νεολαία, όσο όμως και τις συνέπειες συγκεκριμένων ιδεολογικών μετατοπίσεων και στρατηγικών (κύρια μιας λογικής ότι απέναντι σε έναν θριαμβεύοντα και χωρίς αντιφάσεις καπιταλισμό η μόνη απάντηση είναι ο γενικός αντικαπιταλισμός και η άρνηση της διάκρισης τακτικής και στρατηγικής).

29. Από τα παραπάνω γίνεται σαφές ότι η τοποθέτηση αναδεικνύει σε κομβικό στόχο της περιόδου τη συνέχεια της Πρωτοβουλίας Αγώνα. Μόνο που αυτό απαιτεί και την προσπάθεια για την αποσαφήνιση των στόχων και της φυσιογνωμίας της. Και αυτό σημαίνει εκτός των άλλων και να ξεκαθαρίσουμε τα όρια ανάμεσα στην Πρωτοβουλία και αυτό που σχηματικά ονομάζουμε διαδικασία για τον πόλο. Ακόμη και αν δεχτούμε ότι η Πρωτοβουλία αποτέλεσε ένα πραγματικό πολιτικό εργαστήρι για το πώς μπορεί να οικοδομηθεί μια μετωπική ενότητα της ριζοσπαστικής αριστεράς, αυτό δεν σημαίνει ότι σε καμία περίπτωση ταυτίζεται μαζί της. Η διαδικασία του πόλου έχει άλλες προϋποθέσεις και συγκροτήσεις και πολιτικές και ιδεολογικές. Αντίστοιχα η Πρωτοβουλία οφείλει να διατηρήσει τη βασική της αναφορά στα σχήματα, να διευρύνει την κοινωνική απήχηση και δυναμική της να δώσει ιδιαίτερη έμφαση στην προσπάθεια συντονισμού μαζικών πρακτικών. Και θα είναι ακριβώς η εκκίνηση μιας πραγματικής συζήτησης για τον πόλο αυτή που θα αφαιρέσει και ένα παραπάνω βάρος από την Πρωτοβουλία και θα αναδείξει τόσο τη δυναμική της όσο και την απήχησης της.

Ταυτόχρονα αυτό απαιτεί: Πρώτον, το ξεδίπλωμα της πλήρους λειτουργίας της Πρωτοβουλίας, που σημαίνει την έμφαση στην αποκεντρωμένη λειτουργία, την τοπική παρέμβαση, την πραγματική ανοιχτή με την έννοια των διαδικασιών και των επί μέρους εξειδικεύσεων πανελλαδικότητά της, την ανάληψη από τα ίδια τα σχήματα μεγάλο μέρος της ευθύνης που αναλογεί, έτσι ώστε η λειτουργία της Πρωτοβουλίας να μη παραπέμπει σε μια λειτουργία μετώπου κορυφής. Δεύτερον, έναν πολύ συγκεκριμένο σχεδιασμό παρεμβάσεων το επόμενο διάστημα καθώς και συγκεκριμένων πρωτοβουλιών συντονισμού.

Αυτό μεταφράζεται σε:

- Προσπάθεια για διεύρυνση των πολιτικών τάσεων που συμμετέχουν στην Πρωτοβουλία Αγώνα και για συμμετοχή όσο των δυνατών περισσότερων σχημάτων
- Αξιοποίηση της ενωτικής δυναμικής της για το ξεκίνημα μιας διαδικασίας συγκρότησης ενός δικτύου σχημάτων εργαζομένων
- Επιμονή σε μαζικές πρακτικές αντιμπεριαλιστικής δράσης
- Κατοχύρωση της Πρωτοβουλίας Αγώνα ως ενός χώρου όπου πραγματικά θα ανοίγει και η συζήτηση για κρίσιμα ερωτήματα μιας αριστερής παρέμβασης σήμερα
- Προσπάθεια ώστε να αποτελέσει βασικό όχημα μιας μάχιμης μαζικής παρέμβασης ενάντια στην Ολυμπιάδα

30. Ταυτόχρονα θεωρούμε οργανικά στοιχεία μιας διαδικασίας ανασύνθεσης της ριζοσπαστικής αριστεράς τα παρακάτω:

- Το ζήτημα μιας συνολικής παρέμβασης της ριζοσπαστικής αριστεράς σε χώρους της νεολαίας με αφετηρία τους φοιτητικούς χώρους και σκοπό τη διαμόρφωση ενός ισχυρού πόλου σύγκρουσης με τις αναδιρθρώσεις στα Πανεπιστήμια και τα σχολεία. Γνώμη μας είναι πως η σημερινή κατάσταση στο χώρο της φοιτητικής ριζοσπαστικής αριστεράς και ειδικά στα ΕΑΑΚ δεν μπορεί, παρά τη αναμφισβήτητη μαζικότητα και το δυναμισμό των σχημάτων, να αποτελέσει επαρκή απάντηση. Αντίθετα αναπαράγονται σημαντικότερες αντιφάσεις είτε μιας γενικόλογης υπερπολιτικοποίησης είτε ενός εύκολου κινηματισμού που σε καμία περίπτωση ούτε συγκεκριμένη ανάλυση του χώρου και πολιτικό σχεδιασμό δεν συγκροτεί. Μια πραγματική επανίδρυση των ΕΑΑΚ δεν μπορεί παρά να σημαίνει: εμπλοκή πολύ περισσότερων ανεξάρτητων σχημάτων στη διαδικασία τους, σαφή εκτίμηση των τάσεων αλλά και των αντιφάσεων της αναδιάρθρωσης, ανάδειξη ενός σύγχρονου μαζικού στυλ

απεύθυνσης που να συνδυάζει την παρέμβαση στο άμεσο, το συγκεκριμένο, το καθημερινό, με την γενική πολιτική τοποθέτηση και την ιδεολογική – πολιτισμική οριοθέτηση.

- Το ζήτημα μιας πανελλαδικής δικτύωσης – ενότητας όλων των σχημάτων και των αγωνιστών της ριζοσπαστικής αριστεράς που δρουν σε χώρους δουλειάς, μέσα από μια συντονισμένη και συστηματική προσπάθεια να ξαναπαιάσουμε το νήμα των ενωτικών προσπαθειών του 2001 για να υπάρξει αποτελεσματική απάντηση στην όξυνση της αντεργατικής επίθεσης είτε από τη κυβέρνηση Σημίτη, είτε στα πλαίσια μιας αλλαγής του πολιτικού σκηνικού, αλλά και για να καταγραφεί η ύπαρξη ενός διακριτού μαχόμενου, ανεξάρτητου ταξικού πόλου μέσα στους εργασιακούς χώρους. Μια τέτοια κατεύθυνση θα πρέπει να συνδυάζει τις σαφείς πολιτικές διαχωριστικές γραμμές με τη μαζική ενωτική απεύθυνση, τους άμεσους στόχους πάλης με την συνολικότερη διεκδίκηση των σύγχρονων εργατικών αναγκών, την διεκδίκηση μιας άλλης ποιότητας στο συνδικαλιστικό κίνημα με την συγκεκριμένη παρέμβαση μέσα στα σωματεία, την παρέμβαση σε όλο το φάσμα και τις διαφορετικές πραγματικότητες της σύγχρονης μισθωτής εργασίας.
- Την παραπέρα ανάπτυξη, το συντονισμό και την κοινή δράση των αριστερών σχημάτων γειτονιάς, πόλης, περιοχής.

Εκτιμούμε πως α) το θετικό αποτόπωμα της πορείας που είχε η Πρωτοβουλία Αγώνα μαζί με τα όρια και τις αντιφάσεις που αυτή κατέδειξε, β) τα στοιχεία της συγκυρίας που επαναφέρουν το ερώτημα του ποια Αριστερά αντιστοιχεί στην εποχή μας, γ) η δυναμική που έδειξε ότι μπορεί να έχει η νέα συλλογικότητα εντός αυτής της πραγματικότητας, ανοίγουν το δρόμο έτσι ώστε τα παραπάνω πέρα από αφαιρετικοί προγραμματικοί στόχοι μιας διαδικασίας ανασύνθεσης να μπορούν να είναι και υλοποιήσιμα στοιχήματα με τα οποία η νέα συλλογικότητα θα αναμετρηθεί το επόμενο διάστημα. Η συγκυρία παρέχει τα καύσιμα έτσι ώστε να μπορούν (σε αντίθεση με ένα προηγούμενο διάστημα) να δοκιμαστούν τα όρια και αντιφάσεις διακριτών γραμμών, να υπάρξουν μετατοπίσεις και διορθώσεις. Μόνο που εκτιμούμε πως λείπουν σήμερα εκείνες οι πολιτικές δυνάμεις στο χώρο που μπορούν να σταθούν με ξεκάθαρη στόχευση μπροστάρην σε αυτή τη διαδικασία. Αυτό το γεγονός μας κάνει να καταλάβουμε πως το βάρος που αντιστοιχεί στη νέα συλλογικότητα είναι μεγάλο.

31. Θα ήταν λάθος όμως να θεωρηθεί ότι με αυτή την τοποθέτηση παρακάμπτουμε το ερώτημα της κεντρικής πολιτικής ενότητας, το ερώτημα της πολιτικής μορφής ενός αριστερού αντικαπιταλιστικού πόλου. Αντίθετα επιμένουμε ότι σήμερα θα πρέπει να τεθούν οι βάσεις και να ανοίξει με τρόπο σοβαρό η συζήτηση για μια δημοκρατική μετωπική ενότητα της ριζοσπαστικής και επαναστατικής αριστεράς.

Αναφερόμενοι σε μια δημοκρατική μετωπική μορφή εννοούμε την προοπτική συγκρότησης μιας «ομοσπονδίας» οργανώσεων, τάσεων, σχημάτων και αγωνιστών της ριζοσπαστικής αριστεράς, που να στηρίζεται όχι μόνο σε κεντρικές διαδικασίες αλλά και σε πραγματικές πρωτοβουλίες βάσης (σε τοπικό επίπεδο και σε κοινωνικούς χώρους), που να μπορεί να έχει ισότιμη και πραγματική συμμετοχή των ανεξάρτητων αγωνιστών, που να μπορεί να βρίσκεται σε μια σχέση αλληλοτροφοδότησης με τα σχήματα σε κοινωνικούς χώρους (σεβόμενη ωστόσο την αυτοτέλειά τους). Ο δημοκρατικός χαρακτήρας αναφέρεται τόσο στην βαρύτητα των διαδικασιών βάσης (και μια πραγματικά δημοκρατική και ισότιμη διαδικασία λήψης αποφάσεων) όσο όμως και στη συστηματική προσπάθεια συγκρότησης μιας πολιτικής σύνθεσης τέτοια που να επιτρέπει σε όλες τις επιμέρους συνιστώσες να αναγνωρίζουν τον εαυτό τους σε αυτή την προσπάθεια.

Είναι όμως προφανές ότι μια τέτοια πρόταση περιλαμβάνει τόσο τάσεις με σαφή επαναστατικό και κομμουνιστικό προσανατολισμό, όσο όμως και ένα φάσμα από ρεύματα ή αγωνιστές με ριζοσπαστική αντικαπιταλιστική τοποθέτηση. Προϋπόθεση είναι μια πολιτική σύνθεση τέτοια που πραγματικά να οριοθετεί αυτό το μέτωπο από τις διάφορες παραλλαγές του κυβερνητισμού και του μεταρρυθμισμού, αλλά και της αυτοαναφορικής κομματικής οικοδόμησης με σαφή αντικαπιταλιστικό και αντιμπεριαλιστικό προσανατολισμό, με συνολικά αρνητική τοποθέτηση απέναντι στην Ε.Ε., με έμφαση στη γραμμή μαζών αλλά και στην ανάγκη ανεξαρτησίας των αγώνων από το επίσημο πολιτικό σκηνικό, με ξεκάθαρη την αυτοτοποθέτηση αυτού του εγχειρήματος στην υπόθεση ανασύνθεσης ενός αριστερού αντικαπιταλιστικού πόλου στην ελληνική κοινωνία σήμερα.

32. Και όταν μιλάμε για μια μετωπική ενότητα της ριζοσπαστικής αριστεράς θα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι σε καμιά περίπτωση δεν μιλάμε για μια απλή άθροιση ενός πολιτικού δυναμικού ή για έναν καλύτερο συντονισμό των μέχρι τώρα προσπαθειών μας, ούτε βέβαια για ένα βραχύχρονο ή ευκαιριακό εγχείρημα. Κρίσιμο σημείο αποτελεί η συστηματική προσπάθεια όξυνσης και παρέμβασης στις πραγματικές πολιτικές αντιφάσεις που αφορούν τον ελληνικό κοινωνικό σχηματισμό και η προσπάθεια πολιτικής παρέμβασης στον τρόπο που πραγματικά αρθρώνεται η δυνατότητα του αντιπάλου να συγκροτεί συμμαχίες και να προωθή τα συμφέροντα του. Ο πόλος της ριζοσπαστικής αριστεράς δεν μπορεί να έχει ορίζοντα ούτε στην σύνθεση ενός παζλ κοινωνικών μετώπων ενάντια στην αναδιάρθρωση ούτε όμως κάποιου είδους παραγραφή των δύσκολων αλλά πραγματικών πολιτικών ερωτημάτων στην σφαίρα μιας γενικόλογης αντικαπιταλιστικής εκφοράς. Πραγματική ταξική πάλη, πραγματικά ταξικά επίδικα, πραγματικές πολιτικές αντιφάσεις, πραγματική πολιτική παρέμβαση στους τόπους όπου το κράτος συγκροτεί τις συμμαχίες του. Αυτή η γενική αφετηρία εκτιμούμε ότι έχει μια κρίσιμη βαρύτητα. Γνώμη μας είναι πως ένας πόλος της ριζοσπαστικής αριστεράς στο βαθμό που μπορέσει να συσπειρώσει όχι μόνο ένα πολιτικό δυναμικό αλλά και σημαντικό μέρος της κοινωνικής γείωσης της ριζοσπαστικής αριστεράς, και υπό την προϋπόθεση μιας μάχιμης γραμμής πολιτικής παρέμβασης μέσα στις αντιθέσεις που αναδύονται, έχει τη δυνατότητα να έχει σημαντικά πολιτικά αποτελέσματα. Σήμερα η συγκρότηση ενός αντικαπιταλιστικού πόλου πιστεύουμε ότι θα μπορεί να απευθύνεται σε ένα κοινωνικό και πολιτικό δυναμικό που δεν χωράει στις υπάρχουσες πολιτικές προτάσεις και αποστρέφεται την εικόνα κατακερματισμένου μικρόκοσμου της ριζοσπαστικής αριστεράς και να το στρατεύει ενεργά, ότι θα έχει τη δυνατότητα να οξύνει τις αντιφάσεις της ευρύτερης αριστεράς, θα μπορεί να παράγει πολιτικά αποτελέσματα, να οικοδομεί πολιτικές και κοινωνικές συμμαχίες, να έχει προοπτικά έναν καταλυτικό ρόλο σε μια εν εξελίξει διαδικασία αναδιαπραγμάτευσης όρων και συσχετισμών στην αριστερά.

33. Για να το κάνει αυτό δεν μπορεί παρά να στέκεται κριτικά απέναντι σε προηγούμενα αντίστοιχα εγχειρήματα τα οποία κατά τη γνώμη μας:

- Δεν υπερέβησαν τον χαρακτήρα μετώπων πολιτικών επιτελείων και δεν μπόρεσαν να αποκτήσουν μια πραγματική κοινωνική γείωση και δυναμική, την απαραίτητη σύνδεση με κοινωνικά κινήματα και κινηματικές πρακτικές, οριακά έχοντας την αντίφαση η όποια κεντρική ενότητα να μην μπορεί να μεταφραστεί ούτε σε απλή σύμπραξη στον κοινωνικό χώρο.
- Δεν είχαν μια πραγματική εσωτερική, δημοκρατική λειτουργία τέτοια που να σημαίνει το ξεδίπλωμα ενός πραγματικού πολιτικοθεωρητικού διαλόγου και μιας διαλεκτικής «όξυνσης – μετατόπισης – διόρθωσης» των επιμέρους πολιτικών γραμμών, την παραγωγή ενός πολιτικού λόγου ζυμωμένου με την τριβή της ανοιχτής συζήτησης και το κοινωνικό «ένστικτο» των σχημάτων.
- Δεν μπόρεσαν να αναιρέσουν σε μεγάλο βαθμό το χαρακτήρα των προεκλογικών συμπράξεων.

34. Γι' αυτό το λόγο και θεωρούμε ότι κρίσιμα στοιχεία για να πάρει ένα νέο εγχείρημα μια διαφορετική κατεύθυνση είναι:

- *Η προσπάθεια αυτό το εγχείρημα να μπορεί να συμπεριλάβει ένα ευρύτερο φάσμα από τα υπαρκτά ρεύματα της ριζοσπαστικής αριστεράς.*
- *Η ισότιμη συμμετοχή ανεξάρτητων αγωνιστών και η ύπαρξη πραγματικού πολιτικού χώρου ώστε να δράσουν και να εκφραστούν. Η αναγνώριση από ένα ευρύτερο δυναμικό των μαζικών σχημάτων των κοινωνικών χώρων της σημασίας αυτού του εγχειρήματος και η στράτευση σε αυτό.*
- *Ένας πραγματικά δημοκρατικός, αποκεντρωμένος χαρακτήρας που να στηρίζεται στην ύπαρξη πραγματικών διαδικασιών βάσης (σε τοπικό και κοινωνικό επίπεδο) και όχι μόνο στις επιμέρους οργανώσεις και τάσεις και μια δημοκρατική διαδικασία λήψης αποφάσεων που να στηρίζεται τόσο στην ισοτιμία των τάσεων όσο και στον πραγματικό συσχετισμό σε επίπεδο βάσης.*
- *Η ανάπτυξη πολύμορφων πρακτικών πολιτικής παρέμβασης και δράσης και η δυνατότητα μορφών πολιτικοοργανωτικού πειραματισμού. Η έμφαση σε πρακτικές αυτοοργάνωσης και πρωτοβουλίας βάσης.*
- *Το ξεδίπλωμα με τρόπο συγκροτημένο ενός πλούσιου πολιτικοθεωρητικού διαλόγου*

- Η κατοχύρωση μιας τέτοιας μετωπικής ενότητας πρώτα και κύρια μέσα σε μεγάλες κινηματικές και πολιτικές συγκρούσεις και όχι σε εκλογικές μάχες, που είναι ούτως ή άλλως το πιο ναρκοθετημένο έδαφος.
- Η αποφυγή πρακτικών ηγεμονισμού και η συνειδητοποίηση ότι εντός μιας μάχιμης αντικαπιταλιστικής κατεύθυνσης από την προβολή του όποιου υποκειμενισμού είναι πολύ πιο σημαντική μια δυναμική ανάδειξης της πολιτικής σύνθεσης.

Αυτή η δημοκρατική μετωπική ενότητα κατά τη γνώμη μας αποτελεί τον ορίζοντα όλων των στοιχείων ενός πραγματικού ενωτικού βηματισμού το επόμενο διάστημα. Χρειαζόμαστε μια διαδικασία που να προσπαθεί να αποφύγει τον κίνδυνο μιας απλής συνύπαρξης εκπροσώπων γύρω από ένα τραπέζι. Κάτι τέτοιο αφενός δεν θα είχε καμιά κοινωνική δυναμική, αφετέρου (και ακριβώς επειδή δεν θα την τροφοδοτούσε καμιά δυναμική) δεν θα έδινε καμιά δυνατότητα να ξεδιπλώνεται μια διαλεκτική υπέρβασης των πολιτικών και ιδεολογικών αντιθέσεων και ως μόνο ενδεχόμενο θα έμενε είτε το μπλοκάρισμα της διαδικασίας είτε η κοπτοραπτική συνθημάτων.

- Χρειαζόμαστε μια κίνηση μακράς πνοής που να μπορεί να έχει ένα πραγματικό βάθος χρόνου. Αυτό σημαίνει ότι μια τέτοια προσπάθεια ή πρωτοβουλία δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να αντιμετωπιστεί με την κοντόθωρη λογική του προεκλογικού εγχειρήματος. Δεν υποτιμούμε την δυνατότητα και εκλογικής παρέμβασης, εκτιμούμε όμως ότι σήμερα δεν μπορούν οι εκλογές να αποτελέσουν ούτε την αφετηρία, ούτε το βασικό στόχο ενός τέτοιου εγχειρήματος.
- Χρειαζόμαστε μια προσπάθεια η οποία να βάζει την έμφαση πρώτα από όλα στην ίδια την διαδικασία, στο άνοιγμα και όχι στο κλείσιμο του διαλόγου, στην διεύρυνση του κύκλου συμμετεχόντων και όχι απλώς στην απλή συγκρότηση ενός ακόμη μετώπου κορυφής. Και εδώ είναι η σημασία του να περιλαμβάνει με πραγματικούς όρους ισοτιμίας το δυναμικό των συσπειρωσιακών σχημάτων όσο και ανεξάρτητους αγωνιστές
- Χρειαζόμαστε έτσι μια ευρύτερη πρωτοβουλία πολιτικού διαλόγου και κοινής δράσης για την ανασύνθεση του πόλου της ριζοσπαστικής αριστεράς. Λέμε πρωτοβουλία διάλογου και κοινής δράσης και όχι «συγκρότησης» ακριβώς για να τονίσουμε τον ανοιχτό και δυναμικό χαρακτήρα που πρέπει να έχει μια τέτοια κίνηση. Η μεθοδολογία της θα μπορούσε να είναι η συγκρότηση μέσα από έναν κύκλο μαζικών δημόσιων συγκεντρώσεων και συζητήσεων κεντρικών αλλά και τοπικών «επιτροπών» που να συνδυάζουν ένα ευρύ φάσμα τάσεων και ρευμάτων μαζί με την ισότιμη παρουσία ανεξάρτητων συντρόφων, να εξασφαλίζουν τη συνύπαρξη τάσεων και σχημάτων, όρους για μια ανοιχτή και δημοκρατική λειτουργία,
- Χρειαζόμαστε μια διαδικασία που να είναι όχι μόνο δημοκρατική αλλά και πραγματικά πανελλαδική και γι' αυτό το λόγο αφενός θεωρούμε εξαιρετικά αναγκαία την πανελλαδική άρθρωση του διαλόγου της μέσα από ένα αντίστοιχης εμβέλειας έντυπο. Αφετέρου θεωρούμε πως δεν θα ήταν δυνατό οποιαδήποτε αναφορά στην έννοια του μετώπου εάν αυτό δεν θα μπορούσε να εξασφαλίζει ένα επίπεδο οριοθέτησης των συμφωνιών και των ανοιχτών σημείων, των κεκτημένων και των αδυναμιών του. Και το λέμε αυτό γιατί κατά την γνώμη μας αυτό ορίζει τόσο με έναν συμβολικό όσο και με έναν ουσιαστικό τρόπο μια έμπρακτη οριοθέτηση από την μικρόθωρη λογική του μικροπολιτικού παιγνίου και την μεταφορά της συζήτησης για τον πόλο σε ένα επίπεδο αδιέξοδων μικροκομματικών αντιπαραθέσεων, όπου η πρώτη προτεραιότητα θα ήταν η με κάθε τρόπο διασφάλιση της δυνατότητας εξόδου χωρίς κόστος.

35. Τα όσα έχουν αναφερθεί μέχρι τώρα αποτελούν περισσότερα μια σειρά από γενικές κατευθύνσεις παρά ένα συγκεκριμένο πολιτικό πρόγραμμα πολιτικών βημάτων, περισσότερο ένα περίγραμμα συγκεκριμένων ενδεχομένων παρά μια σαφή τακτική επιλογή. Και ο λόγος είναι προφανής: χρειάζεται προσδιορισμός συγκεκριμένων προϋποθέσεων και όρων για να μπορέσουμε να πάμε ένα βήμα παρακάτω. Λέγοντάς το διαφορετικά θα λέγαμε ότι μας τίθεται το εξής ερώτημα: ξεκινώντας από το κεκτημένο της μέχρι τώρα δράσης και τα άμεσα καθήκοντα που αυτό θέτει (συνέχιση της Πρωτοβουλίας Αγώνα, πανελλαδική συσπείρωση εργατικών σχημάτων, επανίδρυση των ΕΑΑΚ) εκτιμούμε ότι υπάρχουν σήμερα όροι για μια τομή σε σχέση με το ζήτημα της δημοκρατικής μετωπικής ενότητας;

Η εκτίμησή μας είναι ότι βρισκόμαστε σε ένα αντιφατικό μεταίχιμο:

- Από τη μια υπάρχει όλη η θετική δυναμική των κινητοποιήσεων στη Θεσσαλονίκη καθώς και το κεκτημένο δημοκρατικής λειτουργίας της πρωτοβουλίας, καθώς και μια γενικότερη αίσθηση ότι υπάρχει σήμερα ένα ευρύτερο δυναμικό, οργανωμένο και ανεξάρτητο το οποίο πιέζει σε αυτή την κατεύθυνση. Άλλωστε η ίδια η κίνηση της πρωτοβουλίας σε μεγάλο βαθμό τροφοδοτήθηκε από την πραγματική δυνατότητα ενός δυναμικού να μπορεί να αντιλαμβάνεται ότι μπορεί ο χώρος της πολιτικής και κινηματικής ενότητας τη ριζοσπαστική αριστερά να εκτονώνει με δημιουργικό τρόπο αντιθέσεις που θα ήταν καταστροφικές εάν απλώς αφήνονταν να οξύνονται εντός των επί μέρους συνιστωσών της.
Απέναντι στην τάση σεχταρισμού και απογείωσης αλλά και την τάση ρεφορμιστικής διάχυσης που αντικειμενικά ενισχύονται από τον ταξικό συσχετισμό, αλλά και από την πολιτική κίνηση του αντίπαλου, μόνο η αναφορά στην πολιτική ανασύνθεση της ΡΑ μπορεί να δώσει πραγματική απάντηση, όχι στο επίπεδο υπεκφυγής των ερωτημάτων σε μια γενικόλογη έκκληση ενότητας, αλλά στην δημιουργική και όχι εύκολη πολεμική απέναντι στις αποκλίσεις με την δημιουργία πραγματικά επίδικών και διαχωρισμών στο έδαφος όμως πραγματικών ενωτικών κεκτημένων και μαζικών κοινωνικών γειώσεων.
- Από την άλλη όμως δεν μπορούμε να παραβλέψουμε όλα τα σοβαρά προβλήματα τα οποία εξακολουθούν να υπάρχουν: την ελλειμματική πολιτικοποίηση που αποπνέει ο συνδυασμός ανάμεσα σε κινηματισμό και γενικόλογο αντικαπιταλισμό, την απουσία μεγάλου μέρους του δυναμικού των σχημάτων, την έξοδο σημαντικών τάσεων της ριζοσπαστικής αριστεράς, την υποτίμηση της γραμμής μαζών και μιας λαϊκής αριστερής γραμμής, την αναπαραγωγή λογικών μετώπων κορυφής ή αντιλήψεων ότι η κομβική μάχη θα είναι οι εκλογές.

36. Εδώ θα πρέπει να έχουμε και εμείς μια ξεκάθαρη άποψη: Όταν λέμε ότι χρειάζονται βήματα προς τον πόλο δεν έχουμε καμία αυταπάτη ότι σήμερα η αυτόβουλη παρουσία της ριζοσπαστικής αριστεράς στο κεντρικό πολιτικό επίπεδο θα έχει αυτόματα και αποτελέσματα εκπροσώπησης μιας κρίσιμης μειοψηφίας των λαϊκών μαζών.

Κάθε άλλο, εξακολουθούμε να έχουμε στο νου μας πόσο δύσκολη θα είναι η ανασύνθεση μιας διαλεκτικής κοινωνικής παρέμβασης και πολιτικής αναφοράς / εκπροσώπησης. Αυτό το οποίο πιστεύουμε είναι ότι σήμερα μπροστά στην ταυτόχρονη όξυνση της αστικής επίθεσης αλλά και την καταγραφή στοιχείων ριζοσπαστισμού και διεκδικητισμού (όχι όμως ακόμη μιας σαφούς ταξικής αυτοπεποίθησης) είναι αναγκαίος ένας πολιτικός και ιδεολογικός χώρος τέτοιος που να προσπαθεί και να τροφοδοτεί με τρόπο σχεδιασμένο και μεθοδικό την ανάπτυξη αντιστάσεων, όσο όμως και να μπορεί να βάζει κρίσιμες πολιτικές και ιδεολογικές οριοθετήσεις ώστε η όποια κοινωνική δυναμική αναπτύσσεται δυνητικά να μην ενσωματώνεται πολιτικά σε διαχειριστικά σχέδια.

37. Σε αυτή τη βάση η δικιά μας πολιτική λογική πέρα από ένα γενικό περίγραμμα περιλαμβάνει μια σειρά από προϋποθέσεις για μια μετωπική ενότητα: Εύρος δυνάμεων και ρευμάτων της ριζοσπαστικής αριστεράς, δημοκρατική λειτουργία, σαφής και μάχιμη πολιτική κατεύθυνση. Ακόμη και αν δεχτούμε ότι μέσα στο άμεσο μέλλον το εύρος των δυνάμεων που συμμετέχουν σε αυτή τη συζήτηση δεν πρόκειται να διευρυνθεί (αφού διάφορες τάσεις είτε ακολουθούν σεχταριστικούς δρόμους, είτε βολεύονται προσωρινά στο φόρουμ) η σημασία των άλλων προϋποθέσεων εξακολουθεί να είναι κομβική για να μπορέσει να συγκροτηθεί μια στοιχειωδώς αποτελεσματική μετωπική ενότητα:

- Δεν μπορούμε να πάμε σε οποιαδήποτε λογική μετώπου κορυφής, χωρίς γείωση σε σχήματα, χωρίς συνελεύσεις και δημοκρατική διαδικασία, χωρίς μια άρθρωση τοπικών διαδικασιών, χωρίς μια δυνατότητα να ξεδιπλώνεται πραγματικά μια διαλεκτική όξυνση, μετατόπιση διόρθωση.
- Δεν μπορούμε να πάμε χωρίς μια σειρά από κρίσιμες πολιτικές οριοθετήσεις όπως είναι ο αντικαπιταλιστικός τόνος που θα εντοπίζει τις αντιφάσεις της αναδιάρθρωσης (και όχι την φαντασμαγορία ενός πανίσχυρου αντιπάλου), η ανάδειξη της σημασίας ενός μάχιμου αντιμπεριαλισμού (απέναντι σε λογικές γραμμικού διεθνισμού), όπως είναι η γραμμή μαζών, ο σεβασμός της διάκρισης τακτικών και στρατηγικών στόχων, η έμφαση στην κινηματική

αποτελεσματικότητα, τη συνδικαλιστική δράση, την παρουσία του μετώπου μέσα στην ίδια την πραγματική λαϊκή δυναμική, την αναζήτηση κοινωνικών συμμαχιών.

Αντίθετα εάν υπάρχουν τέτοιες προϋποθέσεις μπορούμε να κάνουμε το αποφασιστικό βήμα, και ακόμη και με ένα –κατ’ αρχήν– πιο μικρό εύρος δυνάμεων από αυτό το οποίο θα θέλαμε, να ξεκινήσουμε (με την μεθοδολογία που περιγράψαμε πιο πάνω) την διαδικασία συγκρότησης μιας δημοκρατικής μετωπικής μορφής.

38. Με ποιο τρόπο όμως μπορούμε να δούμε την εξασφάλιση αυτών των προϋποθέσεων; Προφανώς και όχι με την έννοια διατυπωμένων διακηρύξεων, αλλά μέσα από την έμπρακτη αποτύπωση τέτοιων κατευθύνσεων σε συγκεκριμένες πολιτικές πρακτικές.

Αυτό σημαίνει ότι σήμερα θα πρέπει να μετρήσουμε τις επιλογές μας με βάση απτά παραδείγματα ότι όντως οικοδομείται μια μετωπική ενότητα η οποία υπερβαίνει τις ανεπάρκειες τέτοιων εγχειρημάτων. Ως ελάχιστα τέτοια απτά παραδείγματα (ή έμπρακτες προϋποθέσεις και όχι γενικές διακηρύξεις) θα θεωρούσαμε

- την συνέχεια της Πρωτοβουλίας Αγώνα και την διατήρηση του συνδυασμού ανάμεσα στην πολιτική οριοθέτηση και μια πραγματικά δημοκρατική λειτουργία και συνεχιζόμενο πείραμα διαλόγου και κοινής δράσης, το οποίο να αποτυπώνει μια διαλεκτική ανάμεσα στην αριστερή αναζήτηση, την επικαιρότητα της κομμουνιστικής αναφοράς και μια σύγχρονη εργατική λαϊκότητα.
- την προώθηση της υπόθεσης της πανελλαδικής συσπείρωσης των σχημάτων εργαζόμενων πράγμα που θα δείχνει ότι όντως υπάρχει βούληση για συνάρθρωση του αντικαπιταλιστικού προγράμματος πάλης με τη γραμμή μαζών και υπέρβαση μιας λογικής πολιτικών μετώπων χωρίς κοινωνική αναφορά, όσο όμως και υπέρβασης ενός πολιτικού υποκειμενισμού που αναιρούσε προηγούμενα εγχειρήματα σε αυτή την κατεύθυνση.
- την προώθηση μιας διαδικασίας επανίδρυσης των ΕΑΑΚ και μιας συνολικότερης ριζοσπαστικής παρέμβασης στη νεολαία, πράγμα που θα κατοχυρώνει έμπρακτα ότι επιδιώκουμε να υπερβούμε μια γενικόλογη υπερπολιτικοποίηση και ότι όντως στρεφόμεστε προς μια προσπάθεια οικοδόμησης πραγματικών κινηματικών πρακτικών.

Για εμάς τα τρία αυτά σημεία δεν σηματοδοτούν μόνο εγγυήσεις για μια άλλη πολιτική σκέψη και πρακτική στη ριζοσπαστική αριστερά σε σχέση με το θέμα του πόλου, αλλά ταυτόχρονα αποτελούν και τις αναγκαίες πολιτικές, κοινωνικές και ιδεολογικές συσσωρεύσεις για να μπορούμε να μιλάμε για εκκίνηση της διαδικασίας συγκρότησης του πόλου.

Με αυτή την έννοια λέμε ότι στο βαθμό που γίνει σαφές ότι δρομολογούνται εξελίξεις και στα τρία ζητήματα τα οποία θέσαμε παραπάνω τότε θα μπορούμε να μπούμε αποφασιστικά σε μια διαδικασία συγκρότησης μιας μετωπικής ενότητας.

Ο τρόπος με τον οποίο θέτουμε τόσο τις αναγκαίες προϋποθέσεις όσο όμως και την ανάγκη αποφασιστικότητας σε τελική ανάλυση αντανακλά την ίδια την αντιφατικότητα της συγκυρίας:

- Από τη μια όντως η επιτυχία και η απήχηση εγχειρημάτων όπως η Πρωτοβουλία δείχνει ότι υπάρχει ένα ευρύτερο δυναμικό της ριζοσπαστικής αριστεράς που θα μπορούσε να στηρίξει ένα σοβαρό εγχείρημα μετωπικής ενότητας, στο βαθμό που δεν θα είχε ευκαιριακό χαρακτήρα και θα το διαπερνούσε ένας καταστροφικός πολιτικός υποκειμενισμός. Και είναι προφανές ότι ένα εγχείρημα το οποίο θα ξεκινούσε με κάποιες στοιχειώδεις εγγυήσεις θα μπορούσε –στο βαθμό που και εμείς συμβάλουμε σε αυτό– να έχει καταλυτικά αποτελέσματα στο σύνολο της ριζοσπαστικής αριστεράς και να προσελκύσει και άλλες δυνάμεις ή τάσεις. Ακόμη δε να διατηρήσει την δυνατότητα του χώρου αυτού να σκέφτεται και να δρα πολιτικά και να επιμένει στην διαλεκτική σύνδεση πολιτικού κοινωνικού επιπέδου και να μην διολισθαίνει στην ανατίναξη της
- Από την άλλη υπάρχει όλο το συσσωρευμένο βάρος των αντιφάσεων που καταγράψαμε και πιο πάνω, αντιφάσεων που κυρίως πλήττουν την ικανότητα της ριζοσπαστικής αριστεράς να έχει μια μάχιμη γραμμή μαζών, να συναρθρώνει στρατηγική και τακτική, να μπορεί να κάνει πολιτική και να μη μένει σε μια γενικόλογη ιδεολογική απεύθυνση ή σε έναν κινηματισμό χωρίς πολιτικό σχέδιο.

Νομίζουμε ότι ο τρόπος με τον οποίο θέτουμε πραγματικές (και με την έννοια του εφικτού) προϋποθέσεις πραγματικά μπορεί να απαντήσει σε αυτή την αντιφατικότητα. Σε κάθε περίπτωση όμως δεν ξεχνάμε

όμως ότι πολλά θα εξαρτηθούν και από εμάς τους ίδιους. Οι στόχοι αυτοί δεν είναι όροι που απαιτούμε από τους άλλους, είναι πολιτικοί σχεδιασμοί και πρακτικές στις οποίες καλούμαστε να συμβάλλουμε αποφασιστικά. Δεν θα κριθούν μόνο οι άλλοι το επόμενο διάστημα, θα κριθούμε και εμείς.

39. Η τελευταία αντίφαση την οποία θα κληθούμε να απαντήσουμε αφορά τη στάση απέναντι στις εκλογές. Κατά τη γνώμη μας ο τρόπος με τον οποίο διάφορες τάσεις της ριζοσπαστικής αριστεράς επιμένουν να θεωρούν τις εκλογές ως κατ' εξοχήν πεδίο συγκρότησης μιας διακριτής αντικαπιταλιστικής πολιτικής απεύθυνσης φανερώνει αδυναμία σύλληψης του τρόπου με τον οποίο οργανώνεται η αστική πολιτική και ιδεολογική ηγεμονία και συγκροτούνται οι πολιτικές πρακτικές (και αντιφάσεις) των λαϊκών μαζών, αλλά και υπεραισιόδοξη αντίληψη για τα όρια της πολιτικής απήχησης της ριζοσπαστικής αριστεράς. Για εμάς οι εκλογές παραμένουν το πιο ναρκοθετημένο έδαφος για την άρθρωση μιας αντικαπιταλιστικής ενότητας, ενώ ταυτόχρονα είναι λάθος να πιστεύει κανείς ότι οι μάζες απλώς περιμένουν να «ακούσουν» έναν άλλο λόγο. Αντίθετα η επανοικοδόμηση σχέσεων πολιτικής εκπροσώπησης (και όχι συμπάθειας ή αγωνιστικής και κινηματικής εκτίμησης) είναι μια πολύ πιο σύνθετη διαδικασία. Το καθοριστικό είναι οι πολιτικές και κοινωνικές συσσωρεύσεις στις οποίες αναφερθήκαμε. Με αυτή την έννοια γνώμη μας είναι πως κατ' αρχήν μια διαδικασία συγκρότησης του πόλου θα πρέπει να είναι αποδεσμευμένη από το άγχος των εκλογών.

40. Στην βάση των παραπάνω πολιτικών οριοθετήσεων θα μπορούσαμε να δούμε την ακόλουθη πολιτική μεθοδολογία για το επόμενο διάστημα:

- Ξεδιπλώνουμε το σύνολο της πολιτικής μας λογικής, τόσο ως προς την αντίληψή μας για τον πόλο όσο και ως προς τις συγκεκριμένες πολιτικές και κοινωνικές συσσωρεύσεις τις οποίες θεωρούμε αναγκαίες. Ή για να το πούμε διαφορετικά δεν περιμένουμε τις προτάσεις ή τις θέσεις άλλων, προβάλλουμε και υλοποιούμε την πολιτική μας κατεύθυνση.
- Ανοίγουμε ένα ευρύ φάσμα πρακτικών διαλόγου τόσο με τη μορφή δημόσιων συζητήσεων και παρεμβάσεων, όσο και με επαφές με άλλες τάσεις και αγωνιστές, γύρω από τη συνολική πολιτική μας κατεύθυνση.
- Επεξεργαζόμαστε τόσο κεντρικά όσο και σε επίπεδο κοινωνικών χώρων συγκεκριμένα σημεία για το τί αποτελεί για εμάς σήμερα πραγματικά ένα αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα πάλης. Ταυτόχρονα με τρόπο συγκεκριμένο και συντροφικό ανοίγουμε τη συζήτηση πάνω σε όλες τις κρίσιμες αντιθέσεις τις οποίες θέλουμε να οξύνουμε.
- Αναλαμβάνουμε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες και προσπαθούμε να οικοδομήσουμε τις αναγκαίες συμμαχίες γύρω από τους άμεσους στόχους της περιόδου
τη συνέχεια της Πρωτοβουλίας Αγώνα τόσο κεντρικά, όσο και τοπικά – περιφερειακά.
την πανελλαδική συσπείρωση των σχημάτων εργασιακών χώρων
την ουσιαστική επανίδρυση των ΕΑΑΚ
- Η πολιτική μας παρέμβαση και η αντίληψή μας για την ανασύνθεση της ριζοσπαστικής αριστεράς το επόμενο διάστημα δεν μπορεί να αποτελέσει στοιχείο μόνο γενικής προπαγάνδας. Οφείλουμε να δούμε με τρόπο συγκεκριμένο τη δυνατότητα να γίνει το επόμενο διάστημα ένα αποφασιστικό βήμα προς μια μετωπική ενότητα εκτιμώντας τόσο το προχώρημα των πολιτικών και κοινωνικών συσσωρεύσεων όσο και το εύρος των δυνάμεων που συμμετέχουν. Η συνδιάσκεψή μας το Δεκέμβρη είναι μια στιγμή που θα μπορούμε να εκτιμήσουμε πολύ καλύτερα τα δεδομένα και να δούμε τα συγκεκριμένα βήματά μας με τα οποία θα προωθηθεί. Σε κάθε περίπτωση όμως η δυναμική αυτή θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από το κατά πόσο όντως θα έχουμε πάρει ήδη από τώρα τις αναγκαίες πολιτικές πρωτοβουλίες και θα έχουμε ανοίξει εμείς τη συζήτηση πάνω στη πολιτική μας κατεύθυνση.
- Άλλωστε δεν πρέπει να ξεχάσουμε ότι η επιλογή μας να προχωρήσουμε στην ίδρυση μιας νέας πολιτικής συλλογικότητας ακριβώς υπακούει στην ανάγκη να μπορέσουμε πολύ πιο αποτελεσματικά να παρέμβουμε σε αυτή τη διαδικασία συγκροτώντας μιας πολιτική συλλογικότητα που να αποτελεί τομή για εμάς ως προς την τάξη μεγέθους και πολιτικής απεύθυνσης συγκροτώντας μια πολιτική συλλογικότητα με πανελλαδική διάρθρωση και

παρέμβαση, με παρέμβαση σε ένα σημαντικό αριθμό εργασιακών χώρων (και άρα μη αναφερόμενη κυρίως στη νεολαία), με εκείνη την πολιτική και οργανωτική κλίμακα που θα της επιτρέπει να κάνει πολιτική πραγματικά, να παίρνει πρωτοβουλίες και να τις στηρίζει υλικά και να μη διατυπώνει μόνο σχέδια και ευχολόγια. Θέλουμε μια συλλογικότητα που να μπορεί να εμπλέκεται σε μια άλλη κλίμακα διακυβευμάτων, ξεφεύγοντας από την απλή παρέμβαση (έστω και πετυχημένη) σε σχήματα και την διαχείριση της καθημερινότητας του χώρου της ριζοσπαστικής αριστεράς για να μπορέσουμε να δοκιμάσουμε πραγματικά στοιχεία ενός πολιτικού σχεδίου για την ανασύνθεση της ριζοσπαστικής αριστεράς. Γι' αυτό το λόγο και επιμένουμε να πιστεύουμε ότι το δικό μας εγχείρημα θα κριθεί τελικά ακριβώς από το βαθμό στον οποίο θα συνεισφέρει πραγματικά σε αυτή τη διαδικασία ανασύνθεσης.